

Mistrovi na Lázeňské

10-11

Lucie Missing

12-13

Luděk Petržela

20-21

Bělohradské listy

Časopis Bělohradu a okolí

Vydáno 22. 1. 2010 • Ročník X • Cena 16,- Kč

1 / 2010

10. ročník

Předvánoční vycházka

Hořeňák v lázních

Vystoupení dětí s Javorkou

Na Pardoubku

Objektivem Bělohradských listů

*Foto: Josef Krám, Ladislav Stuchlík, Alena Fléglová, Veronika Festová,
Václav Lejdar, Markus Steiner*

BĚLOHRADSKÉ LISTY

Časopis Bělohradu a okolí 1/2010

- 2 **OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ**
- 3 **FEJETON
(PŘEVZATO Z MF DNES)**
- 4 **ZEPTALI JSME SE ZA VÁS**
- 5 **STAROSTA ODPOVÍDÁ,
ZM INFORMUJE**
- 6 **HODNOCENÍ ROKU 2009
(PAVEL ŠUBR)**
- 7 **ROZHOVOR
SE STAROSTOU VŘESNÍKU
(LADISLAV STUHLÍK)**
- 8 **DESET LET OČIMA OBČANŮ
- ANKETA
(LADISLAV STUHLÍK)**
- 8-9 **NOVÝ POHLED NA VZNIK
NÁZVU LÁZNĚ BĚLOHRAD
(ZDENĚK PRCHAL)**
- 10-11 **MISTROVI NA LÁZEŇSKÉ
(EDUARD ČELIŠ)**
- 11 **LÉKÁRNA
(ANTONIE VANIŠOVÁ)**
- 12-13 **MŮŽETE DÁT BĚLOHRAĐKA
Z BĚLOHRADU, ALE BĚLOHRAD
Z NĚJ NEDOSTANETE
(HANA FRIEDRICHOVÁ)**
- 14-15 **OBČAN O. T.
(JIŘÍ SEHNAL)**
- 16 **TÁBOR HEJTMAN,
VESELÉ HISTORKY
(MIROSLAV MEČIŘ,
LADISLAV STUHLÍK)**
- 17 **POHLED Z OKNA
(JIŘÍ SEHNAL)**
- 18 **Z DOPIŠŮ ČTENÁŘŮ**
- 19 **UDÁLOSTI - ZAJÍMAVOSTI**
- 20-21 **GÓLMAN V LÁZNÍCH
(EDUARD ČELIŠ)**
- 22 **VÁNOCE S JAVORKOU
(FRANTIŠEK VITICH)**
- 23 **BĚLOHRADSKÁ ZIMA
(JÁROSLAV VOVES, VÁCLAV LEJDAR)**

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE

STR. 1 JÁROSLAV VOVES

NOČNÍ BĚLOHRAD

STR. 24 LADISLAV STUHLÍK

PŮJDEM SPOLU DO BETLÉMA

DALŠÍ ČÍSLO BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ

VYJDE 26. 3. 2010

Bělohradské listy
Vydává Město Lázně Bělohrad
Vychází jako dvouměsíčník
Redakční rada: Ladislav Stuhlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Hana Friedrichová, Svatopluk Hrnčíř, Václav Lejdar, Josef Špúr, Ing. Pavel Šubr, Mgr. Antonie Vanišová.
Povoleno MK ČR pod č. E 10901
Adresa: **Město Lázně Bělohrad**
Městské kulturní středisko,
Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad
Telefon: 493 792 208, Fax: 493 792 484
E-mail: mks@lazne-belohrad.cz
Grafika, sazba a tisk: tiskárna ARPA,
Kotkova 792, Dvůr Králové n. L.

Česká nízkost: dálnice, golf a náves

Není nic ohavnějšího než komunální satira.

Ale někdy se k ní člověk snížit musí. Někdy se na komunálních otázkách totiž ukáže velká věc: proč jsme vlastně nízcí všichni. A tak je komunální satira užitečná.

Tři případy, které se pojí k severovýchodnímu cípu Prahy a přilehlým obcím, spojuje obecná závistivost, nevíra v kapitalismus a strach z novot. Tři vlastnosti, kvůli nimž je naše vlast i po dvaceti letech svobody a masivní podpoře civilizovaných států omšelá a zapšklá.

1) Případ odložené dálnice

Mezi vesnicemi a čtvrtěmi na severovýchodě hlavního města vede úzká silnička. V každou denní dobu je přečpaná auty. Věčné kolony. Lidé v domcích kolem nemohou dýchat, spát, vstávat, přecházet.

O kilometr či dva dál, mezi poli, vyhloubena v zemi, má vést dálnice, která navíc odvede z Prahy kamiony. Titíž lidé, kteří skoro umírají podél té přečpané silničky, píší petice, jako by byla ďábel. Stavba obecně prospěšná se odkládá a odkládá. Počestní občané jako by ztratili rozum. Naslouchají fanatickým ekologům, kterým je jedno, že se lidé dusí. Jen aby auta neměla kudy jezdit.

2) Případ golfové války

V Klánovicích (tuto čtvrť jmenujme, neboť kvůli válce je už možná známá i za hranicemi Prahy) se několik nadšenců a kapitalistů rozhodlo obnovit golfové hřiště. Na místě, kde se rozkládalo už na sklonku idylických časů Masarykovy republiky, než bylo nejprve nacistickými okupanty, později bolševiky zničeno.

Záměr vyvolal ještě větší odpor sršatců než ona dálnice. Není nic nevinnějšího než golfové hřiště. Je zelené, pěkné. Bohatí pánové na ně zvou krásné modelky. Uprostřed zaneřádného lesíku by navíc vypadalo kulturně a do ospalých Klánovic přitáhlo nový život.

Jenže je to nevinnost, která dráždí. Zelené fanatičky se pomalovaly

krví a přivazovaly se ke stromům. Prý jsou vyřezávány zelené plíce Prahy. Ty zkrvavené ženštiny představovaly duši stromů. K zelenáčům se přidali i počestní klánovičtí domkáři. Je to tu sice ospalé, ale klidné. Co kdyby nám sem jezdili turisté. Byla by tu auta a tak...

Boj mezi golfisty a antigolfisty se stal jedinou náplní klánovické místní politiky. Intriky, osočování a vzájemné udávání mezi golfisty a antigolfisty by vydalo na vesnický román. Škoda, že nejsem bratři Mrštíkové, abych ho napsal.

Nápaditější ve vymýšlení byli antigolfisté. Golf prý hubí vzácné rostliny a živočichy. Pravda? Nic takového tam není. Budou zničeny tisíce vzácných stromů. Pravda? Pokud se hřiště postaví, bude vykáceno méně stromů, než kolik ročně těží dřevaři. Vzácné žádné. Jiné hřiště je nedaleko. Ano, golfová hřiště poblíž Prahy jsou. Ale když si chcete postavit hospodu, zakážou vám ji proto, že na vedlejším rohu stojí jiná? Golfisté také lžou a intrikují. Ale nelhali byste a neintrikovali, kdyby vám někdo z malicherných a hloupých důvodů bránil uskutečnit váš sen? A – není to sprosté slovo! – zisk? V den výročí VŘSR bude v Klánovicích referendum. Schválně, jak dopadne?

3) Případ návsí

Vesnici obklopují neladné lepenice satelitních městeček. Bez obchodů, bez školek, beze všeho. Takové luxusnější noclehárny či paneláky naležato. Teď chce někdo na místě polozbořeného, ošklivého, kopřivami zarostlého statku vystavět domy pro bydlení, obchod, lékárnu, školku...

A už zase petice: Ty domy budou příliš vysoké! Školka bude jen za peníze! Ta firma na tom vydělá příliš! Protestují i podnikatelé, inženýři, doktoři. Proč? Protože chce někdo udělat něco nového.

Je zvláštní, že při této naší mentalitě v Česku vůbec někdy skončil středověk. Skončil?

Martin Komárek,
převzato z MF DNES

OZNÁMENÍ

Místní poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů za rok 2010 činí 500,- Kč za osobu a rok, je splatný do 31. března 2010, vybírá se hotově nebo platebními kartami na Městském úřadě v Lázních Bělohrad. Platbu je možno poukázat též převodem na účet Města Lázně Bělohrad u Komerční banky Jičín č.ú. 19-2220541/0100. Variabilní symbol sdělí poplatníkům na požádání správce poplatku.

Pracovní doba:

pondělí, středa
8.00 - 11.30, 12.00 - 17.00
úterý, čtvrtek, pátek
8.00 - 11.30

Pro rok 2010 se vydávají nové známky.
Platnost starých známek je do 31. 3. 2010.
Všechny staré známky ze svozových nádob prosím odstraňte.
Svazové kalendáře na rok 2010 obdržíte na Městském úřadě Lázně Bělohrad.

Četnost svozů směšného komunálního odpadu ze sběrných nádob:

počet osob s trvalým pobytem v domácnosti	sběrná nádoba popelnice 110/120 litrů počet kusů	četnost svozů	označení sběrné nádoby
1	1	1 x za měsíc – 13 svozů/rok	červená známka
2 - 4	1	1x za dva týdny – 26 svozů/rok	žlutá známka
5 - více	2	1x za dva týdny – 26 svozů/rok	žlutá známka
stavby sloužící nebo určené k indiv. rekreaci	sběrná nádoba	četnost svozů	označení sběrné nádoby
nemovitost	popelnice – 1ks	1x za měsíc – 13 svozů/rok	červená známka
nemovitost	pytle – až 10 kusů/rok	po naplnění	logem firmy RUND

Městský úřad Lázně Bělohrad upozorňuje občany na

MOŽNOST ODEVZDAT DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ k dani z příjmů v Lázních Bělohradě

Finanční úřad v Jičíně dohodl se starostou města Lázně Bělohrad výjezdy pracovníků finančního úřadu do Lázní Bělohradu, kde budou v zasedací místnosti Městského úřadu předávat a vybírat od poplatníků přiznání **k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2009**

středa 17. 3. 2010 13:00 - 17:00
středa 24. 3. 2010 9:00 - 17:00

Pracovníci finančního úřadu budou vydávat i daňové poštovní poukázky, kterými je možno na poště uhradit daňovou povinnost. **Formuláře je možné si vyzvednout na Městském úřadě v Lázních Bělohradě už nyní.**

Jak je to s provozováním sběrného dvora a co se do něho může ukládat?

Provozovatelem je firma Ladislav RUND a.s., Jaroměř

Provozní doba
středa 10.00 - 12.00, 13.00 - 17.00 hodin
sobota 10.00 - 14.00 hodin

*****

Ve stanovené provozní době lze odkládat:

VELKOOBJEMOVÝ ODPAD:
lina, nábytek, matrace, autoskla, dřevo

BIOLOGICKÝ ODPAD:

tráva, listí
větve: jaro - hřiště Horní Nová Ves (pálení čarodějnic), podzim - termín bude vyhlášen

ELEKROZAŘÍZENÍ BEZ

NL:pračky, lednice, mrazáky, monitory, počítače, kopírky, psací stroje, televizory, rádia, žehličky, fény, vysavače, kopírky, kalkulačky, počítačové myši, klávesnice, kamery, fotoaparáty, telefony, DVD přehrávače a pod.

OSTATNÍ ODPAD:

papír, lepenkové obaly, plastové obaly, pneumatiky, textil,

*****

třetí středu v měsících dubnu, červenci, říjnu

NEBEZPEČNÝ ODPAD:

rozpouštědla, kyseliny, fotochemikálie, pesticidy, detergenty, zářivky, oleje, tuky, barvy, lepidla, akumulátory, baterie

*****

Při odkládání odpadu obsluha zaznamenaná potřebné údaje k identifikaci dodavatele odpadu: datum příjmu, čas příjezdu, příjmení a jméno, adresu trvalého bydliště (dokládáno občanským průkazem), dopravní prostředek SPZ, u chalupářů číslo stvrzenky o zaplacení poplatku, druh odpadu, množství a podpis původce odpadu, u podnikatelů název firmy, IČO.

Občané s trvalým pobytem v regionu Lázně Bělohrad a platící chalupáři odkládají odpad bezplatně.

Podnikatelé a cizí občané mohou odkládat jen odpad uvedený v ceníku. Za tento odpad platí ceny stanovené ceníkem.

Věra Kunstová, referentka odpadů MěÚ

Starosta odpovídá

Na veřejném zasedání zastupitelstva města požadovali občané Brtve, že pokud se bude stavět přeložka silnic, chtějí vyasfaltovat cestu z Brtve na Prostřední Novou Ves kolem Schanielovy vily. Připadá mně to nelogické, když po přeložce se dostanou přímo na PNV a ujedou jen asi o 150 metrů více.

Souhlasím s vámi. Chápal bych požadavek na opravu této cesty v případě, že by se nepřipravovala výstavba přeložky. Pokud ale bude přeložka, z Brtve se autem pojedou asi do poloviny stávající silnice směrem k lázním a poté doprava po přeložce na Prostřední Novou Ves k firmě Pumr Ryba, což je asi o 200 metrů delší než kolem Schanielovy vily. Cesta kolem Schanielovy vily tak bude mít význam např. pro cyklisty, zemědělskou a lesní techniku. Navíc je její stav po opravě, kterou provedla asfaltovým recyklátem firma stavící Strom života, celkem dobrý.

Od 1. ledna 2010 jste opět zvýšili nájem v obecních bytech na částky pro nájemníky téměř nepřijatelné. V jiných městech dali nájemníkům slevy. Proč jste v Bělohradě zvýšili nájem tak výrazně?

Zvyšování regulovaných nájmu je téma, o kterém se diskutuje dlouho. V roce 1999 bylo např. v našem městě regulované nájemné za byt 1. kategorie o velikosti 50 m² cca 600,- Kč měsíčně (13,42 Kč/m²) a ročně se zvyšovalo pouze o koeficient inflace, takže v roce 2002

u téhož bytu činilo nájemné cca 740 Kč (16,74 Kč/m²). Přitom tržní nájemné za obdobný byt přidělovaný městem na základě obálkové metody činilo minimálně 3.000 Kč. V té době ale už bylo jasné, že dojde k výraznému zvýšení nájmu. Město i proto vybuďovalo a nabídllo zájemcům více než 50 nových bytů ve 2 bytových domech, někteří nájemníci městských bytů si postavili rodinné domy. V letech 2003 až 2006 nebylo možné nájemné zvyšovat, zároveň majitelé bytových domů stále upozorňovali na neřešení problému a na to, že bydlení v bytech s regulovaným nájmem vlastně dotují. V roce 2006 vyšel zákon č. 107/2006 Sb., na jehož základě je možné nájemné každoročně zvyšovat dle přesně daných pravidel (velikost a poloha obce). V roce 2007 tak činilo nájemné u výše uváděného bytu cca 900 Kč a od roku 2010 činí zhruba 2.100 Kč (43,22 Kč/m²).

U zvyšování nájemného vidím 2 problémy: k 1.1.2010, tedy v době, kdy řada lidí je bez práce nebo má různě snížené příjmy, vzrostlo nájemné o 47 %, a je také dost nájemníků často důchodového věku, kteří bydlí sami ve velkých bytech. Na druhou stranu je tržní nájemné v Bělohradě stále minimálně dvojnásobné. Proto rada města rozhodla o tomto zvýšení regulovaného nájemného. Maximální možnosti využila naprostá většina měst v našem kraji, pouze některá větší města poskytla nájemníkům pro rok 2010 slevu s tím, že na maximální částku se dostanou v roce 2011. V radě města jsme také rozhodli, že přistoupíme k výraznějším opravám bytového fondu (výměna oken, atd.). K problému nájemného je nutné také uvést to, že občané, kteří si postavili nový rodinný dům, neměli 15 let platit daň z nemovitosti. Od roku 2010 ale i oni musí daň z nemovitosti z novostavby platit, navíc dochází celostátně ke zvýšení daně z nemovitosti o 100 % a předpokládá se její další růst.

Na titulní straně listopadového čísla Bělohradských listů byla fotografie zarostlého okolí kostela svatého Petra a Pavla na Byšičkách. Při podzimních procházkách na Byšičky mně z toho bylo smutno. Nešlo by trávu posekat?

I mně je smutno z toho, jak zarůstají stráně kolem kostelíku na Byšičkách a směrem k Bulici. Byšičky navštěvuji velice často. V minulosti mě mrzelo, že cestička od lesa Bulice ke kostelí-

ku byla zarostlá a téměř neprůchodná stejně jako cesta pod kostelem, že bylo zničené oplocení a opěrná zeď kolem hřbitova, křížová cesta a altánky při cestičce a že se okolí hřbitova neudržovalo. Vše se nám podařilo opravit, sekali jsme i stráně kolem kostela a směrem k Bulici, i když nepatřily městu ale státu. Před několika lety rada města rozhodla, že státní a soukromé pozemky (nejen na Byšičkách) nebudeme udržovat, a zároveň jsme požádali o převod státních pozemků kolem Byšiček na město. Stát je ale vydal v náhradní restituci. S restituenty jsem jednal o údržbě pozemků a oni mě informovali, že společně s dalšími investory mají záměr výstavby golfového hřiště v této lokalitě, a to i z toho důvodu, aby celá lokalita byla udržována. Nyní probíhá změna územního plánu, z níž vyplyne, zda je možné golfové hřiště na Byšičkách vybudovat. Ze stanovisek státních institucí a z posouzení vlivu na životní prostředí (SEA) k této změně ale vyplývá, že stráně kolem kostela a k lesu Bulici a celá plocha nad kostelem by měly být ze změny ÚP vyřazeny a neměly by se pravidelně sekat, neboť zde je možný výskyt chráněných druhů rostlin a nad kostelem by došlo ke změně odtokových poměrů.

Chtěl bych ještě poděkovat a.s. ZEPO Lázně Bělohrad, že seká pozemky mezi kostelem a rybníkem pod Byšičky a mezi kostelem a hájenkou a rybníky Bahník a Zákopský. Pokud ZEPO přestane tyto pozemky udržovat, tak budou zřejmě vypadat stejně jako stráně kolem kostela.

Pavel Šubr, foto: Ladislav Stuchlík

ZM informuje

Poslední veřejné zasedání zastupitelstva města v roce 2009 se uskutečnilo **16. prosince v aule základní školy**. Zastupitelé projednali záležitosti týkající se nemovitostí, schválili rozpočtové opatření č. 5/2009, rozpočet města pro rok 2010 jako přebytkový s příjmy ve výši 44.167.000 Kč, výdaji 40.497.400 Kč a financováním 3.669.600 Kč, statut fondu města pro poskytování příspěvku na ošatné, odměňování členů lázeňské komise, termíny zasedání RM a ZM v roce 2010, odpis pohledávky a vedení účetnictví příspěvkových organizací od 1.1.2010. Na vědomí vzali informaci o revitalizaci zámku a průběhu výkupu pozemků na stavbu přeložky silnic.

Pavel Šubr

Vážení spoluobčané,

při tradičním hodnocení minulého roku mně nezbývá než použít jako první slovo **krize**. Ta se projevila nejen ve výrazném snížení daňových příjmů města a tím omezení investic, ale i v dalších důsledcích dopadajících na život většiny občanů. Jde především o rušení pracovních míst, zkracování pracovní doby a tím snižování mezd. Daňové příjmy našeho města poklesly v roce 2009 ve srovnání s rokem 2008 téměř o 10 procent, což představuje zhruba 2,5 milionu Kč. Z těchto důvodů museli zastupitelé pozastavit některé naplánované investice. Přesto se podařilo řadu akcí ve městě uskutečnit.

U dvou nejvýznamnějších akcí ve městě nebylo investorem město, ale akciové společnosti. Vodohospodářská a obchodní společnost, a.s. Jičín, dokončila akci **Cidlina**, při níž byla vybudována kanalizace v Prostřední a Horní Nové Vsi a v Lánech a zároveň proběhla intenzifikace čistírny odpadních vod v Dolní Nové Vsi. Celkem tak společnost proinvestovala v naší lokalitě více než 100 milionů Kč a v rámci celého okresu (kanalizace a ČOV byly vybudovány také v Jičíně, Ostroměři, Pece, Miletíně, Rohoznici a Libáni) více než 700 milionů Kč. Téměř polovinu nákladů přitom pokryla dotace z fondů EU.

Druhou významnou investicí v našem městě byla stavba Lázeňského resortu **Strom života**, kde investorem byly Anenské slatinné lázně, a.s. Lázně Bělohrad, rovněž s pomocí dotace z fondů EU. Tento projekt je prezentován jako pilotní v rámci NUTS II. Severovýchod v programu podpory cestovního ruchu.

Největší investiční akcí města byla potom **rekonstrukce chodníků a veřejného osvětlení v ulici T. G. Masaryka** a u byto-

vých domů za více než 5 milionů Kč, z čehož 2 miliony Kč činila dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury. Za další téměř 3 miliony Kč město opravilo **hlavní budovu v areálu dětského tábora U Lva**, která bude pronajata jako internát Střednímu odbornému učilišti. Město také investovalo **opravu řady komunikací v Horní Nové Vsi** a v Lánech v místech výstavby kanalizace, kde by jinak byl vyasfaltován pouze pruh pro výkopu. V rámci dalších investičních akcí došlo k **rekonstrukci střechy na hasičské zbrojnici v Lázních Bělohradě**, k celkové opravě **dětských hřišť v Horní Nové Vsi** a na Jiráskově nábřeží, **výstavbě altánku v lese Bulice**, **rekonstrukci veřejného osvětlení v ulicích U Lva, Štefanikové a Vachkové** a k vybudování **vodovodní a kanalizační přípojky k hasičské zbrojnici v Dolní Nové Vsi**.

Město také nechalo zrestaurovat **sochu sv. Václava** u bělohradského hřbitova, **pískovcový kříž v Horní Nové Vsi**, **smírčí kříž v Prostřední Nové Vsi** a **nové dřevěné kříže** nahradily původní v Mládežnické ulici v Horní Nové Vsi a na hřbitově v Horní Nové Vsi.

Bohužel se městu ani napodruhé nepodařilo uspět se žádostí o dotaci z fondů EU na **projekt „Zlepšení kvality života pro obyvatele města“**, který předpokládal rekonstrukci domu č.p. 28 v čele náměstí na sídlo městského úřadu, opravu Památníku K. V. Raise, přestavbu autobusového nádraží a opravy komunikací v centru města. Poslední šance získat dotaci na tuto akci bude zřejmě v letošním roce, ale asi budeme muset projekt omezit pouze na rekonstrukci domu č.p. 28. Koncem roku 2009 město požádalo o **dotaci na výstavbu vodovodu a kanalizace v Brtví**, výsledek bychom měli vědět koncem 1. pololetí 2010. Dále máme připraveny projektové dokumentace na výstavbu parkoviště u sportovišť u Bažantnice, na dostavbu tenisové haly, na zateplení obou mateřských škol a na další akce, kde čekáme na vhodný dotační program. Z akcí plánovaných v roce 2009 byla nakonec zastupitelé odložena **výstavba chodníků v Horní Nové Vsi včetně nových autobusových zastávek**, na niž město požádá pro rok 2010 o dotaci ze SFDI.

V průběhu roku 2009 byla také dokončena **změna č. 2 územního plánu města**, v níž došlo m.j. k drobné úpravě v západní části trasy **přeložky silnic II/284 a II/501**. Správa a údržba silnic Královéhradeckého kraje jako investor této investiční akce zároveň dokon-

čila projektovou dokumentaci pro územní řízení a město mohlo zahájit práce na výkupu pozemků pro tuto stavbu, na který poskytne finanční prostředky Královéhradecký kraj. V kladném případě požádá v prvním pololetí roku 2010 investor o územní rozhodnutí a následně o dotaci na vlastní realizaci z fondů EU.

V průběhu roku 2009 probíhala také **změna č. 3 územního plánu města**, která se týká především golfového hřiště na Byšičkách. V druhé polovině roku bylo dokončeno posouzení vlivu na životní prostředí (SEA) a projednávání bude pokračovat v průběhu roku 2010.

Ve druhé polovině roku 2008 město podepsalo smlouvu o **revitalizaci zámku** s firmou Sherydan. Začátkem roku 2009 došlo ale ke zpochybnění vlastnictví zámku ze strany města a teprve v srpnu byla záležitost ve prospěch města dořešena. Koncem roku poté zástupci firmy Sherydan informovali město, že nenašli vhodný dotační program pro projekt a jednájí s dalšími investory. Proto byly zatím odloženy vklady majetku do akciové společnosti Residence Lázně Bělohrad ze strany města i firmy Sherydan.

V **oblasti kultury** proběhlo ve městě mnoho akcí, mezi úspěšné patřily jubilejní 35. ročník **folklorního festivalu, Slavnostní zahájení 125. lázeňské sezony a akce Bělohradského kulturního léta**. Město vydalo u příležitosti **150. výročí narození spisovatele Karla Václava Raise** 4 díly jeho **Ze vzpomínek**, s příznivým ohlasem se setkalo vydaní knihy **Lázně Bělohrad v historických pohlednicích a současné fotografii**. Nemohu nezpomenout **Bělohradské listy**, v nichž se vás snažíme informovat o dění ve městě, o jeho historii a významných osobnostech. Těší mě váš zájem o ně, díky němuž mohou v roce 2010 vstoupit už do jubilejního 10. ročníku.

V průběhu roku se ve městě uskutečnilo rovněž mnoho **sportovních akcí**, za jejichž zajištění bych chtěl všem pořadatelům poděkovat.

V prosinci zastupitelé schválili **rozpočet města pro rok 2010**. I když se ozývají optimistické hlasy předpokládající brzký konec krize, zůstali zastupitelé opatrní a prozíravě v rozpočtu schválili nižší předpokládané daňové příjmy města zhruba o dalších 10 procent proti skutečnosti roku 2009. Pozitivní je, že hospodaření města v roce 2009 skončilo s kladným **zůstatkem 3,8 milionu Kč**.

Závěrem bych chtěl **do roku 2010** přát jménem zastupitelstva města a jménem svým vám všem občanům města hodně zdraví, štěstí a životního optimismu a aby vás co nejméně postihly negativní dopady špatné ekonomické situace. Přál bych si také, abyste nadále projevovali zájem o naše město tak, abychom po plodné diskusi společně zajišťovali jeho další úspěšný rozvoj.

ing. Pavel Šubr - starosta,
foto: Ladislav Stuchlík

Jiří Hlavatý

starosta Vřesníku

Na otázky z cyklu
o životě obcí v okolí
Lázní Bělohradu odpovídá
starosta Vřesníku.

Pane starosto, představte na začátek sebe a svoji obec.

Já pocházím z malé osady Miletínka, nedaleko Čevené Třemešné. Po střední škole jsem se oženil a přistěhoval se na Vřesník. Nejprve jsem bydlel v hospodě, kterou jsem i nějaký čas provozoval. Postavil jsem si na Vřesníku dům a tím jsem v obci asi natrvalo zakořenil.

K obci Vřesník. Podle dochovaných nálezů z mladší doby kamenné byla již v dávných dobách tato lokalita osídlena. Za vesnicí směrem k Bukovině jsou na levé straně zbytky hradiště Bělušic. Dnes jsou z bývalých valů a palisád jen terénní nerovnosti. Ale i ty vypovídají o rozsahu osídlení. Naproti přes údolí se vypíná významná lokalita hradiště Valy, osídlená dávno před naším letopočtem. Pevnost - na okraji hraničního pralesa s mohylovým pohřebištěm. Obě tato místa svědčí o významném osídlení v dávných dobách a tím i o historii Vřesníku. Přimo na území obce se našly fragmenty z doby železné asi tisíc let před Kr. a množství střepů s vlnkou ze starší doby hradištní. První písemné zmínky o Vřesníku pocházejí z roku 1338 v souvislosti s těžbou stříbra. Procházela tudy důležitá zemská stezka od Hořic k hranicím. V nedávné minulosti měla obec školu a hrálo se zde divadlo.

Nejvýznamnějším rodákem byl spisovatel Jan Vřesnický - Nálevka.

Obec leží na otevřeném kopci nad bělohradskou kotlinou. Je z ní krásný rozhled do širokého okolí, ale bohužel je zde i značně větrno. Otužilost a houževnatost místních překonává mnohé problémy vznikající odloučeností obce.

Jak funguje život v obci dnes?

Majetkem obce je dům, ve kterém sídlí úřad a hospoda se sálem. Ten byl postaven ve velmi krátkém čase, v roce 1930. Naši předci s prací skutečně „mrskli“, první tancovačka byla za tři čtvrtě roku od zahájení stavby.

Dnes vidím život obce v mladých lidech. Jak zde nebudou mládí, život se v takhle malé obci zastaví, až vymizí úplně. Dnes má Vřesník 93 obyvatel a věkový průměr je kolem 40 let, což není tak zlé. V minulém období se vybudoval obecní vodovod, máme svou kanalizaci, která bohužel končí pod obcí a bude se muset řešit čištění odpadních vod. V plánu je zbudování kořenové čistíčky, na kterou je již vytyčen pozemek. Tento systém je téměř bezúdržbový a vyžaduje minimální náklady. Proběhla příprava pozemků na vybudování dalších domků. Pozemky na jejich stavbu prodává obec za symbolickou cenu 25 korun za metr, dál máme ve vyhláске zakotvenou i finanční podporu výstavby domků pro místní občany ve výši 100 000 Kč. Takový příspěvek na rozjezd. Zatím se zde docela staví. Věřím, že s novými domky budou děti a život v obci se bude rozvíjet. Teď je důležité udržet zde místní mládež, aby po svatbě neutekli jinam. Rozpočet obce je dnes kolem 850 tisíc korun.

Chalupářů je zde tak 15%. Přijedou se sem především rekreovat. Způsob života, který praktikují ve městě, tedy nezajímat a nestarat se o okolí, přenášejí i sem. Jejich zapojení do společného života je minimální.

Jak je to s prací, dopravou a službami?

za prací se musí dojíždět. Země-

dělské pozemky z velké části obdělává Zemědělské družstvo Miletín se sídlem v Rohoznici. Pila zde sice ještě stojí, ale nepracuje. Část pozemků obhospodařuje pastvinářským způsobem rodina Fofových. Jsem rád, že se o salaš a pozemky někdo stará a nestojí tam ruina. Zajíždí sem pojízdná prodejna. Tu bohužel nestihnou ti, kteří odjíždějí za prací, ale pro důchodce a ženy v domácnosti to je dobré. Státní správou náležíme pod Miletín a máme s jejich prací dobré zkušenosti.

Komunální odpad odváží RUND Jaroměř a jsme s odvozem spokojeni. Bohužel, vždycky se najde někdo, kdo projíždí a na kraji lesa vyhodí tašku s odpadem, nebo nějakou pneumatiku.

A co společenský život?

Občané se setkávají při společném posezení na plese, který se zde pořádá v obecní hospůdce. Trochu zde fungují hasiči. Každoročně absolvují okresní soutěž, které musí předcházet nácvik. Nemůžeme po nich chtít zázraky. Jsme malá obec, všechno se otáčí na pětníku. Každý je ve všem, všichni lidé se znají a mají k sobě hodně blízko. Nikdo nic před sousedy nezatají ani neschová. Kdo je tahoun, táhne ve všem, a kdo nechce pomoci, toho nemá cenu přesvědčovat. Sníh nám vyhrnuje smluvně Tetín. Autobus sem jezdí několikrát denně. Děti se do školy a zpět domů dostanou. Bohužel tím, že zde autobus linku začíná, musejí vstávat brzo, ale jsou na brzký odjezd zvyklé už od školky.

Jak vidíte výhled do budoucna?

Jak už jsem říkal, budou - li mládí lidé, i malá obec se udrží. Asi nastane doba, kdy bude práce například v sezoně, i na to si budeme muset zvyknout. Jsem rád, že si lidé pomáhají a bude to tak potřeba i v budoucnu. Kdo jede na nákup, pomůže sousedovi, nabídne svezení či přiveze potřebné zboží. Přál bych si, aby si lidé nezáviděli a drželi spolu. Bez toho to nepůjde.

Ladislav Stuchlík, foto: autor

Deset let očima občanů

Bělohradské listy vstupují do svého desátého ročníku, po celou dobu mapují proměny města Lázní Bělohradu a jeho okolí. K jakým změnám došlo a co lidé ještě očekávají? Několika občanům jsme na toto téma položili dvě anketní otázky.

Co se podle vás za posledních deset let v Lázních Bělohradě změnilo? Co by se ještě mělo změnit?

OLDŘICH MALÝ (DOLNÍ NOVÁ VES)

Výrazně se změnil vzhled města výstavbou nových domků v okrajových částech města. Změnilo se centrum vybudováním a rekonstrukcí komunikací a chodníků. Určitě se Bělohrad zviditelnil v oblasti kultury. Myslím si, že kulturní vyžití obyvatel je na vysoké úrovni. Akce Městského kulturního střediska, kultury v lázních, spolku Frič a dalších subjektů nabízejí širokou škálu programů. Dobře je to vidět při porovnání s jinými městy a to i mnohem většími.

Změnit by se měl především vztah občanů k pořádku ve městě. Měl by zmizet nepořádek kolem sběrných kontejnerů na separovaný odpad, ze kterých si někteří dělají skládku domovního odpadu. Nedostatečně se využívá sběrný dvůr. Lidé se o veřejný pořádek málo starají a všechno nechávají na pracovnících města.

FRANTIŠEK MACH (LÁZNĚ BĚLOHRAD)

Bělohrad se změnil k nepoznání. Udělalo se mraky práce, což se jen tak někde nevidí. Podívejte se na chodníky, ulice, vzhled náměstí, parky. Začíná se zaplat' pámbů měnit i vzhled Bažantnice, ta byla hodně špatná. Zámecký park je hezky upraven, vyřezalo se křoví, upravily cestičky, pravidelně se seče a uklízí, vyprazdňují se koše. Nově se upravila na parčík proluka tady naproti nám.

Kultura se rozjela, dělá se mnoho programů a akcí, lidé mají kam a na co jít.

Změnit by se měl hlavně přístup lidí, aby se k sobě chovali hezky. Někteří se k sobě chovají ohavně a nejen k sobě. Jejich vztah k vybavení města, poškozování laviček, košů, osvětlení a celkový přístup k veřejným věcem je přímo oťesný. Prostě vandalové. Mezilidské vztahy a ohleduplnost vážnou.

Vzhledem k dnešní ekonomicky těžké době není možné plánovat nereálné projekty, slibovat například vybudování koupaliště, když koupacích dnů je za léto pouze několik. I kdyby se na vybudování sehnaly peníze, bylo by těžké následně udržet provoz takového koupaliště.

Hezké by bylo vybudování rekreační zóny na Pardoubku. Po dokončení nového areálu jsou ostudné staré kabinky. Za současného stavu by bylo lepší je snad zbourat.

JANA STEINEROVÁ (LÁNY)

Změnilo se všechno, úplně všechno. Celkový vzhled města, vizáž všeho kolem. Nevím co víc bych k tomu řekla. U nás v Lánech jsou teď, když je hotová kanalizace, i pěkné silnice. Jinak opravdu nevím.

Co by se mělo změnit v budoucnu těžko říci, to jste mě zaskočil. Snad aby bylo více českých obchodů, s dobrým zbožím a méně vietnamských s čínským zbožím.

LENKA VICHNAROVÁ (PRAHA)

Největší radost mi udělaly lepší možnosti sportovat - bazén, minigolf a tenisová hala, to všechno je velkou předností Bělohradu. Je fajn, že přibýly další upravené domy, penziony a restaurace.

Naštěstí pořad trvá, že je město plné milých a ochotných lidí. Úředníků na radnici, obchodníků, řemeslníků a lidí ve službách, takže je radost tu nakupovat, dojít si na kosmetiku či posedět třeba u Františka v Neptunu.

A přání do další desítky let? Aby ubýlo heren, mohli jsme se procházet po upravenějším náměstí a vzniklo jedno krásné městské koupaliště.

ZDENĚK MATERNA (HORNÍ NOVÁ VES)

Určitě se změnila čistota města. Povrch chodníků a zeleň. Zámecký park, různá zákoutí a proluky jsou ozeleněny a osázeny květinami. Postavila se řada domů a mnoho se jich i hezky opravilo.

Například Bohumilka, kterou dal do pořádku pan Kubát. Je tu velký posun lázní ve výstavbě celého areálu. To jsou pozitiva. Z druhé strany například ubýlo v okrajových částech města služeb, ať jsou to obchody nebo komunální služby. Lidé odtud musí za vším cestovat.

Změnit by se měl přístup lidí k veřejným věcem. Vzhledem k tomu, že účinkují v dechové hudbě Javorka, vidím, že lidé jsou hodně uvázaní doma. Málo jich provozuje aktivně například hudbu. Spousta občanů nikam nejde, i když se v Bělohradě koná pěkná kulturní akce. Každý hledí jen na sebe a pokud jsou různé aktivity, ať je to spolková činnost, nebo návštěva koncertu, neúčastní se a sedí doma. Lidé jdou málo dohromady.

Ladislav Stuchlík, foto: autor

Nový pohled na vznik názvu Bělohrad

Kdy vznikla první zmínka o Bělohradě?

V Bělohradských listech jsem se již první zmínkou o Bělohradě zabýval. S pomocí dr. Tomíčkové se mi podařilo dokázat, že Profousův letopočet 1267 (due Noue uille, una Marci de Horicz, RB IV, 725) nelze brát jako první d o l o ž e n o u zmínku o Nové Vsi, ze které Bělohrad vznikl. (Profous uvádí dvě Nové Vsi, jedna byla Marka z Hořic, druhá Vesec.) Těžko můžeme dnes posoudit, které vsi byly r. 1267 v držení vladky Marka z Hořic, tento údaj není ničím doložený a nelze se proto o uvedený letopočet opřít.

„Ves Marci de Horicz“ je pro nás záhadou, žádný údaj o ní ve starých záznamech, (kterých je poskrovnu) neexistuje. Proto jako první zmínku o naší obci je třeba brát nezpochybnitelný letopočet r. 1354, který je čerpán z latinského zápisu v duchovních konfirmačních knihách pražského kostela, kdy byl v tomto roce potvrzen farář Mikoláš pro filiální kostel v Nové Vsi.

Jak vznikl název Bělohrad?

Každé malé dítě v Bělohradě ví, že se tak stalo proto, že stěny tvrze, která tu stála, měly bílou omítku. Proto jí prý lidé začali říkat Bílý hrad a z toho časem vznikl název Bělohrad. **Bylo tomu ale opravdu tak?** Podoba tvrze zachována nezůstala.

Co o původní tvrzi víme?

Orientace v nejstarších dějinách Nové Vsi vůbec není snadná. K. V. Rais ve své knize *Ze vzpomínek*, str. 12 píše: „*Hlavní tvrz vladyk novoveských stávala ve střední části Nové Vsi, kde byl kostel a v XVI. století se jí říkalo po kostele Koštofrank nebo na Koštofranku.*“ (Tento údaj čerpal Rais z knihy Aug. Sedláčka Hrdy, zámky a tvrze Království českého.) Sedláček se domníval, že pozdější Bělohrad vznikl na místě Koštofranku, nebo v bezprostřední blízkosti. Od něj pak toto tvrzení převzala starší literatura (Např. Antonín Cechner: *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese Novopackém, Praha, s. 347.*) **Stará tvrz však ještě nebyla ta, která je předmětem našeho zájmu.**

Když v roce 1543 zakoupil bělohradské panství Jindřich Škopek z Bílých Otradovic, „**dal jeho syn Jan, poněvadž stará tvrz už byla sešlá, zbudovati dům nový, jenž pro bělost nových stěn nazván byl Bělehrad**“ (K. V. Rais str. 12). 14.) Nová tvrz z kamene byla tedy postavena (nebo přestavena ze starší tvrze) kolem poloviny 16. století v místě Koštofranku, jak se domívá starší literatura. (Kromě A. Sedláčka též Antonín Cechner, Johann Gottfried Sommer a j.)

Proč ale tato starší literatura uvádí název obce Bělehrad a nikoliv Bělohrad?

Antonín Profous (Místní jména v Čechách II str. 51): „Bělohrad prvotně byl částí Nové Vsi a říkalo se této části Koštofrank. Jan Škopek z Otradovic, jehož otec Jindřich byl Novou Ves 1543 koupil, postavil tu nový dům, jemuž dal jméno Bělohrad (Sedl. M. Sl. 14).

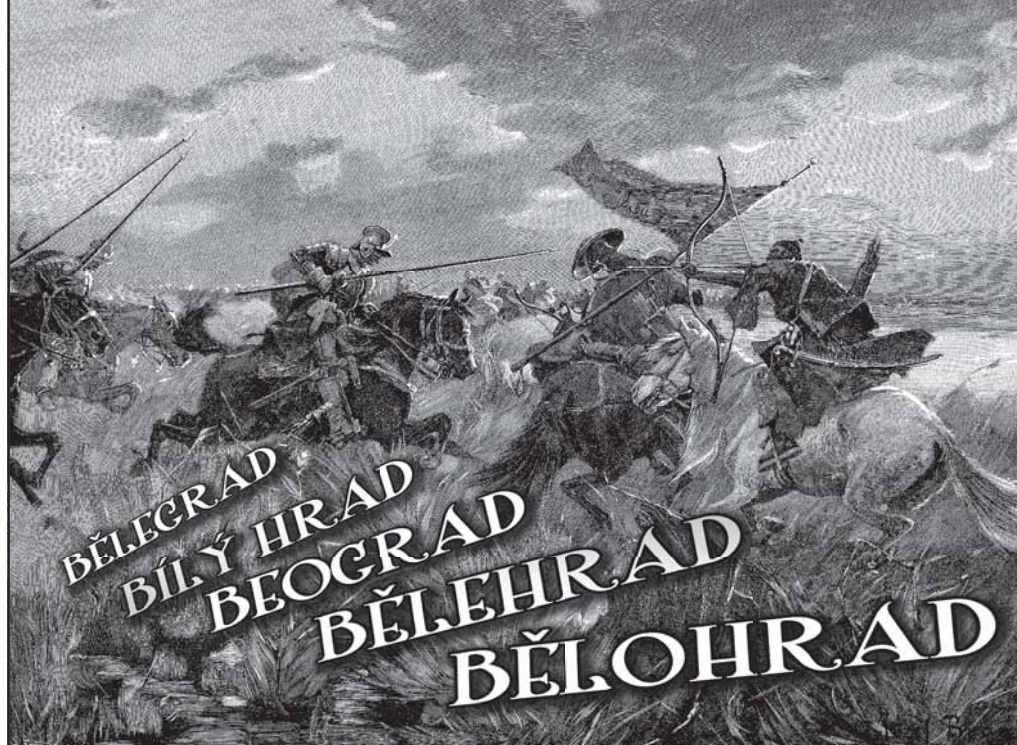
V 16. století se vyskytuje jen tvar Bělehrad, teprve od r. 1603 také tvar Bělohrad, který pak v 18. stol. ovládl. V 16. století, kdy tento B. vznikl, nebyly již po zdokonalení střelných zbraní nové hrady stavěny. Nová tvrz v Nové Vsi byla pojmenovaná asi pro nějakou vzpomínku na srbský Bělehrad, který byl tehdy dobře znám z tureckých válek, např. r. 1521 dobyl ho po dlouhých bojích turecký sultán Süleyman II. Tento B. se nazývá srbsch. Beograd nebo Biograd, u Slovinců Belgrad.

V tomto tvaru mají to jméno také Němci. U Slovanů bělehrady nebo bílé hrady byly vystavěné z kamene nebo cihel a pak obílené. Dělo se to podle vzorů cizích, neboť Slované kamenných staveb neznali dlouho. (K. Kadlec v Prúdech IX r. 1925 s. 82 n). V češtině působila při přejímání toho jména analogie domácích jmen Vyšehrad, Velehrad, Buštěhrad a p., která mají na konci prvního členu náležitě -e po měkké souhlásce. Časem teprve analogií podle pravých složenin s prvním členem na -o, např. Jaroměř, Hracholusky a p. dostalo tvar Bělohrad.“

Údaj o tom, že Jan Škopek dal novému domu název Bělohrad je převzat od Aug. Sedláčka a je mylný. V té době to byl Bělehrad a na název přišel Václav Hořeňovský. Antonín Profous, zkušený historik a badatel v oblasti místních jmen v Čechách, myšlenku odvození názvu od bílé omítky hradu odmítl a přiklonil se k sympatiím se srbským Bělehradem. V jedné věci se maličko mýlil. Zjistil jsem, že název Bělehrad se v obci neudržel do r. 1603, jak píše, ale mnohem déle. **Ještě v roce 1624 a 1628 je uváděno v úředních listinách zásadně jméno Bělehrad** (1624 - ocenění panství po konfiskaci a 1628 prodej panství Albrechtu z Valdštejna). Chceme-li se dopátrat, co vedlo A. Profouse k myšlence, že název Bělohrad byl odvozen od srbského města Bělehrad, budeme muset **pohlédnout hlouběji do historie a zabývat se věcí v širších souvislostech.**

Bělehrad:

Kontinuální osídlení Bělehradu už trvá několik tisíc let. R. 1284 se stal poprvé hlavním městem Srbska. Leží na strategickém místě soutoku Dunaje a Sávy a byl v té době jedním z největších kulturních a historických měst Evropy. R. 1316 – 1402 byl součástí Uher, v **15. století tu byla pohraniční pevnost Uherska**. Musel neustále čelit výpadům osmanských Turků. Turecké obléhání Bělehradu se odehrálo v roce 1456. Město

Obrázek z časopisu Světozor r. 1897
- Boj s Turky Józefa Brandta

se hrdinně bránilo. Turci tehdy ještě byli bití, ale počet výpadů ze strany tohoto stále agresivnějšího islámského souseda přibýval, až r. 1521 sultán Süleyman Bělehrad a další uherské državy na jihu země dobyl. (Někteří autoři považují Süleymana za vůbec nejmocejšího panovníka 16. století. Pro náležitou úctu dostal přízvisko Nádherný, Süleyman II. – Nádherný.) **Turci z Balkánu začali ohrožovat celou střední Evropu.**

Poslední tragedií se stala 29. 8. 1526 bitva u Moháče, která měla pro Uhry a střední Evropu fatální následky. V této bitvě bylo uherské vojsko Turky katastrofálně poraženo a část velmožů v čele s českým a uherským králem Ludvíkem Jagellonským utonula při útěku v močálech. (Jeho smrtí vymřela česko - uherská větve jagellonské dynastie.) **Turecká vojska se pak nezadržitelně valila do Evropy** a Uhry byly bezprostředně konfrontovány muslimským světem. Po prohrané bitvě s Turky u Moháče byla Dolní Morava soustavně pleněna muslimskými Turky. (Turci byli vytlačeni z Dolní Moravy a celých Uher až v roce 1619). Z těchto tureckých válek byl Bělehrad a jeho hrdinný boj dobře v celé Evropě znám a lze se tedy divit, že sympatie k Bělehradu byly tak silné, že vedly některá města k přejmenování názvu svých měst?

(Vzpomeňme, jak ve II. světové válce se několik evropských měst po lidické tragedii přejmenovalo na Lidice!)

A jak to bylo v Bělohradě?

Název Bělehrad (Bělehradie) se poprvé vyskytuje na náhrobním kamenu urozeného pána Václava Hořeňovského z Hoříněvsí. V té době panství bělohradské patřilo sice Janu Škopkovi, ale protože byl mladistvý, spravoval celé panství jeho strýc (bratr jeho matky), Václav Hořeňovský. Právě ten to byl, kdo se hlavně podílel na vybudování nové tvrze (některé prameny uvádějí, že ji počal stavět, jiné že ji dokončil, farář

František Petera - letopisec bělohradský - uvádí, že ji vybuudoval celou).

Zamysleme se nad daty:

a) Hořeňovský byl držitelem Nové Vsi od r. 1556, zemřel v roce 1558. Za dobu dvou let, kdy novou tvrz budoval (na jejich úpravách ještě pokračoval Jan Škopek), asi nebyla v takovém stavu, aby svými bílými stěnami ovlivnila název obce.

b) Byl to Václav Hořeňovský, který se sám nazýval pánem na Bělehradě (tedy ještě dřív, než byla tvrz dokončena), což má napsáno na svém náhrobku.

c) Proč se nazýval pánem ne Bělehradě, když tvrz ještě žádné bílé stěny neměla?

d) Byl to vzdělaný člověk a jistě sledoval dění ve střední Evropě - zvláště když hrozilo smrtelné nebezpečí v podobě nájezdů osmanských Turků.

e) Jistě věděl o hrdinném boji Srbů, kteří půl století bránili Bělehrad a nakonec byli Turky v roce 1521 poraženi. Když budoval svou tvrz, je možné, že stejně jako tomu bylo i v jiných místech Evropy, i on se rozhodl dát své tvrzi název Bělehrad. Proč by to jinak dělal? Tvrz ještě žádné bílé stěny neměla. K jeho rozhodnutí jistě přispěla i smrt českého krále Ludvíka Jagellonského, který r. 1526 v bojích s Turky ztratil život.

f) Název Bělehrad vydržel dlouhou řadu let. Ocenění panství po konfiskaci z r. 1624 uvádí tvrz Bělehrad, v roce 1626 když bylo panství prodáno Albrechtu z Valdštejna, zmiňuje se tvrz Bělehrad, dále Ves Nová při Bělehradě. (Národní archiv, Praha. Desky zemské 254 E 29-30)

Jsem přesvědčen, že uvedené důvody mají větší pravděpodobnost, než letitá verze o původu názvu města podle bílé omítky - Bílý hrad - Bělohrad. Navíc je tu ještě ta sympatická slovanská solidarita s osudem srbského hlavního města.

Zdeněk Prchal

Mistrovi na Lázeňské *aneb Táto, nech toho!*

„V jednadevadesátém roce jsme koupili tenhle barák číslo 159 na Lázeňské ulici. Před námi tady měl cukrárnu mistr Hůlek a po něm holírní Honza Brendlů,“ vypráví mi o cukrárně Mistrových na Lázeňské Jaroslav Kodým, správce baráku, cukrární a i příležitostný kavárník a pokračuje: „Skoro celý barák jsme zbourali a vybudovali nový. Většinou táta a já, my dva.“

„V červnu 92 jsme začali zařizovat cukrárnu a hned v listopadu jsme otevírali. Ze začátku byla s námi v cukrárně i moje babička Helena Pincová. Ta byla dcerou starých Mistrových - Josefa a Marie. Pochopitelně i moje máma (Helena Vaňurová, za svobodna Pincová, neteř Josefa a Lidušky Mistrových - pozn. autora). Převzali jsme od Mistrových receptury na cukroví i jméno firmy - rodinný klenot. Na bělohradském náměstí byli Mistrovi v nájmu, tady najednou mají svoji cukrárnu. Zkraje jsme pekli vlastní výrobky, občas i do druhé hodiny ráno. Máma s námi dělala čtrnáct let, teď už tři roky jedeme sami,“ hovoří o začátcích i dnešku majitelka a šéfová Alena Kodymová.

„U pultu vypomáhá dcera Alena (24) a občas i manžel Jaroslav. Kromě místních chodí do cukrárny i lázeňští. Sem tam i někdo slavný - Radek Brzobohatý s rodinou, Halina Pawlovská, Šmuclerovi. V prodejně máme šest míst a v zadní místnosti dvacet. Do dvorku v létě zahrádku a na ulici před krámem stolky. Už neděláme svoje cukroví. Kupujeme od miletínského Laušmana a hořických výrobců - Draslara a Podzimka. Nabízíme 9 druhů zmrzliny, lázeňské oplatky,“ upřesňuje paní Alena.

Já ještě dodávám, že cukrárna Mistrových na Lázeňské má i solárko, které většinou využívají ke zkrášlení těla i ducha ženy. „Já do něho vlezu, tak na čtyři minutky, když se chci ohřát,“ doplňuje správce Jaroslav. V cukrárně se posledního října koná i Halloween, kdy se děti oblékají jako čarodějnice a vůbec provádějí různé lotrovinky.

„Dobrý zákazník je i soused z vedlejšího hodinářského a klenotnického krámků, lomnický pan Kopáček. On má rád sladký, horší by bylo, kdyby byl na buřty,“ doplňuje náš cukrární rozhovor Alena Kodymová a přidává krátkou story: „Dokonce jsme si tady na spodní části Lázeňské ulice vytvořili menší partu. Marie Matoušová z květinářství, Kopáček a Franta Čerovský. To bylo v létě a v Neptunu měl Franta otevřeno už od jedenácti dopoledne. Když bylo pošmurno a lidí nechodilo, tak jsme si dělali vzájemně zákazníky. Zákaznické kolečko majitelů.“

Před zavírací hodinou přicházejí do cukrárny manželé Marcela a Josef Šubertovi a dva jejich kluci - Daniel a Honza. Hned je zpovídám: „My jsme Tepličáci, na Dolní Vsi máme chalupu a rádi jezdíme do Bělohradu, je to náš druhý domov. Cukrárna vynikající, dobrá obsluha, zákusky i víno jsou super,“ dává k dobru na můj diktafon hlava rodiny pan Josef. Ještě je třeba přidat, že jeho děda Kněžourek byl před hezkou řádkou let legendárním bělohradským listonošem.

A čím uzavřít Mistrovu cukrárnu na Lázeňské?

Vraťme se zhruba o patnáct let zpátky. Do cukrárny chodila parta matadorů. Vypravěč a pamětník starý Osvald Lelek, piší starý, protože jeho syn byl taky Osvald, a taky vypravěč

a borec. Dále dva Václavové, Lelek z Harantovy ulice a Popěk, hajný se psem Šipkou. Mimochodem tahle Šipka okousala nohy cukrárenské židličky tak, že je to vidět i dnes. Někdy zašel na kus řeči ze Spořitelny extenista Mirek Vytečtek. Všem kraloval Miloslav Vaňura, tatínek Aleny a manžel paní Heleny. Pochopitelně do party nesměl

chybět i fotbalový bombardérák padesátých let a přítel Vaňurových miletínský Pepi Kraus, který uzavírá naše povídání o cukrárně Mistrových na Lázeňské:

„Mirek, jinak jsme mu neřekli, se někdy snažil pomáhat, obsluhovat hosty. Sedával vždycky u prvního stolu v krámkě, na první židli. A jak chtěl pomáhat, tak mu Helena vždycky říkala: Táto, nech toho! Nech toho!“

Eduard Čeliš, foto: Jaroslav Voves

Zůstaňte nám věrni

Budova lékárny U České koruny tvoří dominantu bělohradského náměstí už od roku 1897. Nechal ji postavit dědeček současné majitelky, lékárník František Černoch. Lékárna tu funguje od samého začátku, v roce 1993 byla vrácena v restituci PharmDr. Janě Roušarové, která ji od tohoto roku vede. Sama vyrostla jako dítě z lékárny; její rodiče i všichni příbuzní byli lékárníci, doma se o ničém jiném nemluvalo a tak si ani nedovedla představit jiné povolání. Lékárna byla v roce 1993 ve stejném stavu jako v roce 1898, firma Sarmo provedla kompletní rekonstrukci.

Dr. Roušarová má bohaté zkušenosti, její vyprávění je proto velmi zajímavé a věcné. Lékárna patří k nejnavštěvovanějším obchodům ve městě, čas od času ji potřebujeme vyhledat každý. Přicházejí místní, příjíždějí i lidé z okolí. Díky médiím informovanost roste a tak lidé vědí, co chtějí. Lázeňští hosté, většinou starší lidé s pohybovými problémy, si léky, které užívají, berou do lázní s sebou. Nejžádanějším artiklem jsou pro ně špunty do uší a drobné ortopedické pomůcky, jako například podpatníky. Němcům se vyplatí koupit některé léky, u nás levnější.

80% obratu lékárny tvoří léky, 20% vitamíny, čaje, masti, je tu i dětská kosmetika. Většina sortimentu je skladem, ostatní lze dostat do druhého dne. Některé léky, objednané dopoledne do 10:30, jsou k dispozici už před 16. hod., zboží, na které se pošle objednávka večer, skládají před prodejnu už druhý den ráno. V České republice jsou 4 distribuční firmy na léky, do Lázní Bělohradu jezdí se zásilkami z Hradce Králové, z Prahy, z Olomouce, a zdravotní pomůcky jako bandáže, punčochy, ortézy, chodítka, posílají z Brna.

Ptám se i děvčát - Co je na vaší profesi tak krásné, že ji viditelně děláte s chutí?

„Živý kontakt s lidmi,“ odpovídá Mgr. Jaroslava Knapová, která v lékárně pracuje 10 let. „Snaha vyhovět pacientům, ale také možnost získávat nové poznatky a zkušenosti. Zpětnou vazbou od pacienta, kterému lék pomohl, dostáváme informace, které předáme dalšímu pacientovi. A pak, máme výborný kolektiv, dobře se nám tu pracuje. Na to, že jsme samé ženy, funguje to mezi námi bez nejmenších problémů.“

Pokud jde o potravinové doplňky, lidé jsou hodně ovlivněni televizní reklamou. Situace je o to složitější, že v podstatě jeden a týž přípravek vyrábí 4 - 5 firem, každá pod jiným názvem a s reklamou, někdy nadnesenou. Každý výrobce se tlačí na trh, navzájem si hlídají ceny. Lidé chodí s novinami, s výstřížky. „A pak je na nás, abychom pacientovi poradily, a na něm, jestli radu přijme,“ říká Mgr. Alice Krupková.

Že jsou některé léky drahé? Za to může všudypřítomná ruka trhu. „Většina našich pacientů je rozumných, soudných, chápou, že nemůžeme mít léky na skladě ve velkém množství, nemůžeme proto uplatnit množstevní slevy. Je třeba také udržovat krok se stále se zrychlujícím vývojem výzkumu a vědy, zvyšovat neustále svou odbornost. Znamená to studovat materiály a ročně absolvovat stanovený počet seminářů.“

V lékárně je útulno, skla se blýskají čistotou. Při pohledu na vzorně vyrovnané útvary krabiček mě napadá otázka: - Máte tu stovky léků; jak to děláte, že bezpečně víte, do které přihrádky nebo vitríny sáhnout? - „Léky máme abecedně seřazené, zvláště tablety, roztoky.“

Specifičnost zdejší lékárny? I zde mohou zákazníci využívat věrnostní karty na veškerý sortiment. Určité procento, u každého přípravku jiné, se uloží na jejich osobní konto a za to si pak mohou cokoli koupit.

Lidé si pochvalují velké přednosti: zatímco na poště i v obchodech končí život daleko dříve, lékárna je k dispozici zákazníkům do 18 hodin. A pak, přívětivost, ochota a trpělivost, s nimiž se tu setkávají, je dnes vzácností.

„I vlídné slovo léčí! Své pacienty máme rády a jde nám to od srdce. Zůstaňte nám věrni!“ vzkazují ženy v bílém z lékárny.

A já vám přeji i nadále radost ze zajímavé a užitečné práce a hodně spokojených zákazníků!

Děkuji za rozhovor.

Antonie Vanišová, foto: Ladislav Stuchlík

Můžete dát Bělohrad'áka z Bělohra

Rozhovor s Lucií Kupkovou, nyní Lucií Missing.

Jak to vlastně začalo, Vaše cesta do světa?

V roce 1993 jsem využila možnosti vycestovat jako Au Pair do Londýna. O dva roky později mi kamarádka zatelefonovala, že má pro mě pracovní příležitost v Ottawě. V únoru 1995 jsem tedy odletěla do Kanady s rozhodnutím, že zde strávím jen jeden rok. Byla jsem totiž plně rozhodnuta, že své 25. narozeniny oslavím se svými přáteli v Čechách. Dodnes se mi kamarádka směje, protože z plánovaného roku jsem v zahraničí už šestnáct let. Během prvního roku jsem se v Ottawě seznámila se svým manželem. Vzali jsme se v roce 1997. O dva roky později na Josefa se narodila naše první dcera Emilia. V té době také můj manžel přijal pracovní nabídku ve Virginii, kam jsme se posléze přestěhovali.

Bylo pro vás těžké najít si nové přátele v USA? Jsou Američané přátelší?

Velice přátelší a ochotní. Vůbec jsem neměla problém najít si svůj okruh známých a přátel. Přátelství si velice vážím a mí přátelé jsou pro mě velice důležití. Je to asi i proto, že jsem žila na mnoha místech, kde jsem nikoho neznala. Vždy se řídím heslem: „Chovej se k lidem tak, jak chceš, aby se chovali oni k tobě.“

Jak trávíte volný čas?

Rádi bereme kola do centra Washingtonu, kde využíváme cyklistických stezek. Děti mají zájem o historii a památky, proto zde s oblibou navštěvujeme síť muzeí Smithsonian. Stezky se nacházejí i v okolí našeho domu a díky nim často jezdíme do centra našeho města Leesburgu. Kdybyste se však zeptala našich dětí, jak nejraději tráví volný čas, odpověď by byla jednoznačná: ve stanu u jezera. Naším dalším koníčkem je totiž kempování. Není nad buřty opečené nad ohněm a nad ranní kávou uprostřed divočiny. Obě dcery jsou také členkami plaveckého oddílu a fotbalových družstev, která můj manžel již několik let trénuje.

Když jsme u dětí, zastavme se na chvíli u školství v Americe. Do jaké třídy chodí vaše děti a jaký máte vůbec celkový názor na školství?

adu, ale Bělohrad z něj nedostanete

Emilia je v páté a Annabel ve třetí třídě. Harry začal letos v září v Kindergarten. To je předškolní třída, ale už v budově základní školy. Co se týká vzdělání, tak jsem velice spokojená se systémem a možnostmi, které se dětem nabízejí. Vztah mezi školou a rodinou je velice úzký. Rodičům jsou dveře ve škole vždy otevřeny a pomoc ze strany rodičů je vždy vítána. Většina rodičů tuto možnost využívá, ať je to pomoc přímo ve třídách, při školních výletech a akcích, nebo při nákupu nových pomůcek. Pomoc ze strany druhého se neobjevuje pouze ve školním prostředí, ale i v každodenním životě. Mohu hovořit z vlastní zkušenosti. Když si můj manžel před léty zlomil nohu a nemohl tři měsíce chodit, tak jsem byla odkázaná na pomoc přátel, blízké rodiny a sousedů. Ochotní byli však i lidé, se kterými jsme se moc neznali. Každý večer někdo zazvonil s teplou večeří, pomohl s dětmi nebo se snažil pomoci jiným způsobem.

Z vašeho vyprávění je zřejmé, že ve Virginii žijete spokojeným životem, ale pokud se zmíním o Lázních Bělohradě, co se vám ihned vybaví?

Pochopitelně vzpomínky na dětství. Léto, kdy jsem poprvé přeplavala Pardoubek, když jsem prodávala v plechovém stánku při Memoriáli Ludka Kučery, lyžařské výcviky o jarních prázdninách na Studenově, dovolená od Náradí v Bulharsku nebo výšlap na běžkách k paní Máslové na Arnoštov... Je pochopitelné, že Bělohrad je dnes jiný, ráda však vzpomínám na Bělohrad, který si pamatuji z dětství. Jak se říká: „Můžete dát Bělohradáka z Bělohradu, ale Bělohrad z něj nedostanete.“

Vím, že se ráda vracíte do Bělohradu, ale co cestování po jiných koutech světa?

Cestujeme s dětmi od malička. Jak po Spojených Státech, Kanadě, ale i za manželovou rodinou do Anglie. Cestování obohacuje člověka a co je lepšího, než se snažit rozšiřovat rozhled o světě u vlastních dětí.

Nesmíme zapomenout na tradiční otázku: Jaké je u vás ve Virginii počasí?

Zima je mírná a léto horké. V zimě si sněhu a mrazu moc neužijeme, zato čtyřicetistupňových veder v létě ano.

Nedá mně, abych se vás nakonec nezeptala: Hrajete stále ještě tenis?

Jako malá holka jsem si bez tenisu život neuměla představit. V Anglii jsem si však našla novou vášeň a to plavání. Každé ráno jezdím do místního plaveckého střediska, kde si odplavu své dva kilometry a během hodinky jsem připravená čelit nástrahám a překvapením nového dne.

Paní Lucie, děkuji vám za milý rozhovor. Přeji vám šťastnou cestu do vašeho domova.

Děkuji vám, paní Friedrichová, že jste se na mě obrátila a že jsme spolu vytvořily tento článek. Doufám, že pro čtenáře Bělohradských listů bude dostatečně zajímavý.

Hana Friedrichová, foto: archiv Lucie Missing

Jiří Sehnal, fotografie: Tomáš Kraus

Leden 1977, 21:00 hod. Zapínám rádio a ladím na frekvenci 249 m: Voice of America - Hlas Ameriky. V reproduktoru tranzistorového JVC to chrastí, vrže a skřípe a vlastenecká píseň Yankee Doodle zní jako nějaká venkovská odrhovačka. Přesto japonská technika statečně odolává invazivním rušivým rádiovým signálům, takže hodinová relace pro Československo se jakžtakž dá poslouchat.

V závěru relace známý hlas uvádí nové signatáře Charty 77. Mezi jinými také jméno Oskara Teimera. Zbystřuji pozornost; Oskar Teimer - to jméno je mi povědomé. Nevím přesně o koho jde, ale s jistým Antonínem téhož příjmení jsem chodil do školy. Jenomže to už je dávno a na Tondu jsem už skoro zapomněl. Ale pak jsem si vzpomněl, že o nějakém Oskarovi mluvil, prý to byl jeho bratr...

Relace skončila, hlas se rozloučil: Ivan Medek, Hlas Ameriky, Vídeň. Vypnul jsem rádio a zavřel oči.

Setkali jsme se až po pětadvaceti letech. Jel jsem z Hořic, a na křižovatce nad Korunou stál starší muž s plnovousem, ve třesoucí se ruce vyšeptalou aktovku. Nestopoval však, jen se tak rozhlížel kolem sebe, jako by někoho vyhlížel. Poněvadž mi byl povědomý, zastavil jsem a nabídl mu, že ho svezu.

Omluvil se, že jede jenom kousek, do Černína, a přisedl. Byl to on. Učitel, malíř a grafik, romantik a rebel, skaut s přezdívkou Velký Oskar. Člověk velkého srdce s ohromným smyslem pro pravdu, pro činnost, milovník přírody a knih, jenž říkal, že „kdo si neváží knížky, není dobrým člověkem.“

Byl prvním z pěti sourozenců, synem Marie a Oskara Teimerových, kteří do roku 1947 vlastnili na Malém náměstí malé papírnictví, v domě, kde zároveň bydleli a kde se Oskar

narodil. Nebudu však o něm psát jako o malíři (jehož životopis a přehled díla byly publikovány v BL č. 5/2002), ani jako o člověku, protože tak dobře ho zase neznám, pokusím se ale o portrét občana. **OBČANA O.T.** Dnes je občanem nazýván každý plnoprávný příslušník obce či státu mající právo volit. Za normalizace však tento titul obnášel jistý přesah; a sice, přináležel člověku, který dělal víc než musel, a jenž usiloval o dodržování lidských práv, o pravdu a o svobodu, a to často ve svůj vlastní neprospěch. Bolševik ho nazýval disidentem.

Oskar se jím stal již po roce 1969, kdy byl zbaven výkonu učitelské profese a musel nastoupit do profese dělnické. Zprvu to byla cihelna, později kamenolom, nakonec dělník u Lesů (v dílně u Václavíků). V lednu 1977 svým podpisem podpořil

Prohlášení Charty 77, občanské iniciativy založené Václavem Havlem, Janem Patočkou a Jiřím Dienstbierem, pod které se poté podepsalo dalších 1900 občanů; filosofů, vědců, lékařů, kněžích, spisovatelů a novinářů, výtvarných umělců, herců, profesorů a učitelů, u jejichž jmen byly uvedeny profese dělníků, myčů oken, topičů, dlaždičů, řidičů, atd... Ke změnám profese došlo po roce 1969, po prověrkách a čistkách (mnozí z nich byli i vězňeni!). Třetí z Teimerů, Pavel, renomovaný grafik spolupracující s profesorem Františkem Muzikou, neunesl tíhu okupace a následné normalizace a svůj život v březnu 1973 dobrovolně ukončil. Bylo mu teprve třicet let...

Občan O.T. Jediný bělohradský signatář Charty 77.

Bělohradák žijící v nedalekém Černíně, kde si vlastníma rukama vystavěl dům. A co my, ostatní, nejenom bělohradští? Navzdory svému přesvědčení jsme pod drtivou tíhou korupce existence „drželi ústa a krok“. Nikoho tím neodsuzuji, neb sám jsem k této většině patřil.

Ale ani komunistická propaganda nezahálela. Už 28. ledna 1977 iniciovala v Národním divadle podpisovou akci „Za nové tvůrčí činy ve jménu socialismu a míru“ - tzv. Antichartu. 76 národních umělců, 360 zasloužilých a dlouhá řada dalších tváří známých z obálek časopisů a televizních obrazovek pod drobnohledem televizních kamer podepisovali tento dokument - někteří s kamennou tváří, jiní s úsměvem. Mnozí dnes tvrdí, že se domnívali, že šlo o jakousi prezenční listinu, další přiznávají, že podepsali ze strachu. Ať už tomu bylo jakkoli, svým podpisem dali jasnou odpověď na hamletovskou otázku „být či nebýt“. Podepíšeš, budeš, nepodepíšeš, nebudeš...!

Tento hluboce zakořeněný druh vyděračství platil za každého režimu a zmutován, platí dodnes.

INTERMEZZO

Jednou Oskara Teimera navštívil malíř Vladimír Komárek. Když pak odcházel, jen tak, jakoby mimochodem, prohlásil: „Dyť von je to jenom takovej venkovskej patlálék...“

A zatímco ten „venkovskej patlálék“ při příležitosti jedné pražské výstavy podepisoval Chartu 77, zhruba ve stejný čas ve Zlaté kapliče podepisoval „Mistr Vladimír“ Antichartu.

Občan O.T. už nepodepisoval nic, ale bojoval dál. Pracoval, kreslil a maloval, v souvislosti se skautem byl vyslýchán StB, přesto si udržoval rovnou páteř. V roce 1979 došlo k zásadní proměně; v dílně u Václavíků utrpěl těžký pracovní úraz, po jehož vyléčení vyslovil lékař nekompromisní verdikt - zákaz jakékoliv těžké manuální práce! V podniku Potravinový Hořice ho přijali jako aranžéra výkladních skříní. Díky úrazu se po jedenácti letech dostal k řemeslu. S kumštem to souviselo jen pramálo, ale jakáztaká satisfakce to přece jen byla.

Kreslil, maloval a - znovu vystavoval. V červenci 1989 měl výstavu na nádvoří bělohradského zámku, při jejíž vernisáži hrála Chorea Bohemica oblíbenou píseň prezidenta Masaryka „Ach synku, synku...“ a jiné vlastenecké písně, komunistům nelibě znějící ne-li přímo zakázané. Atmosféra už výrazně houstla a nad bolševikem se pomalu ale jistě stahovaly mraky.

Po listopadu 1989 se vrátil ke svému původnímu učitelskému povolání - oboru výtvarné výchovy a přírodopisu. Nejdřív na základce Na Habru, později pak na gymnáziu vedle kostela Narození Panny Marie. A o pár let nato jsem mu zastavil a nabídl, že ho svezu. Pak jsem ho svezl ještě několikrát (vždy od Koruny, kde s oblibou stopoval), a pokaždé se mu třásl ruce svírající starou aktovku. V té době se u něho již začala projevovat Parkinsonova choroba, pro malíře hendikep přímo

Život není zátiší.

Oskar Kokoschka

fatální. Když jsem se ho zeptal, nevdí-li mu to při kreslení, odpověděl, že ani ne, že je to jen chvilkové a že těchto okamžiků, kdy se ruka zklidní, využívá ke kreslení či malování. Inu, řečeno po skautsku, Velký Oskar se nevzdává. Nevzdává a doufá, že chystaná operace tento hendikep odstraní a velmi se těší, že zase bude tvořit naplno jako dřív. A nejen tvořit, ale i žít. A žít on uměl. Taky bojovat. Povahou cholerik, vzkypl jako mlíko na horký plotně vždy, kdykoli se setkal s něčím, co odporovalo jeho ideálům. Nejvíce v případě nějaké nepravdy, podvodu či nespravedlnosti. Na druhé straně však měl velký smysl pro humor a recesi, čehož jiskřička se v jeho oku navzdoru nemoci a věku (77) zablýskne i dnes.

Co říci na závěr? Snad jen to, že vždycky, když projíždím křižovatkou nad Korunou, kladu nohu na brzdu; co kdyby tam, s vyšetpalou aktovkou v ruce, stál stopař - z anglického „scout“ neboli skaut...?

**"Mně totiž život nadělil
Několik dobřejch kamarádů
A tak mi ušlo že jsem žil
Někdy i potmě nebo v chladu."**

Jiří Suchý - úryvek z básně Kamarádi

Karel Václav ve vinotéce

Deset dní před Štědrým dnem jsem jel do vinotéky Franty Macha na Třetí straně. Pro dvě kvalitnější, dárkové sedmičky známým pod stromček.

Vždycky přívětivý a ochotný Fanda, pro mě vzor všech bělohradských prodavačů a prodávavaček, mi k vánočně baleným flaškám dává i dvojku bílého „od cesty“, jak on říká. U proutěného malého stolu sedím spolu s jedním lázeňským hostem, „lázeňákem“. Vypadá na učitele, profesora či doktora. Před sebou má rozevřenou knížku Karel V. Rais - Studie, vzpomínky, dokumenty. Čte nám Raisův dopis z 16. března 1922 Josefu Pechovi, který byl Raisovým velkým přítelem a později i bělohradským starostou.

Tábor Hejtman 1994

Noviny Jičínska 30.srpna 1994 o nás napsaly:

Středověký sen

Tak ten se teď už může zdát jen světluškám a vlčatům, kteří strávili prvních čtrnáct prázdninových dnů ve skautském táboře „Hejtman“. Zvolená poloha tábora – v cípu lesa pod hradem Kumburk – předurčovala téma tábora – středověk.

Chlapci a děvčata si zhotovovali historické oblečení, učili se zpívat středověké písničky, hoši si vyráběli kuše, cepíny, praky a další středověké zbraně, zatímco program děvčat byl zaměřen spíše do oblasti duchovní. Také se postupně seznamovali s historickou událostí o uvěznění Elišky Kateřiny Smiřické na Kumburku, a to formou literárních děl, ve kterých byl tento historický příběh ztvárněn. Vyvrcholením táborového programu pak byla rekonstrukce dobytí hradu Kumburk, kdy děti vytáhly v plné zbroji na hrad, aby osvobodily pannu Elišku a dokonce se dočkaly i svatby, při které nechyběla medovina, svatební koláče, ani prstýnky z hřebíků...

Kromě této atraktivní hry měl tábor krásnou myšlenku. Každý den byl ve znamení jedné kladné lidské vlastnosti.

Chlapci si plnili úkoly, vážící se k dané rytířské ctnosti. Odměnou za jejich splnění byly železné kroužky, které si zavěšovali na kožený řemínek na hrudi. Snaha chlapců byla korunována pasováním do stavu rytířského.

A k tomu spousta soutěží, rytířská klání, zpívání při kytáře, legrace a díky krásnému počasí i hodně koupání ve štěpanickém rybníku a táboráky pod hvězdnatou oblohou... Ano, byl to sen nebo skutečnost? Bělohradské děti vědí své.

„Mé zdraví je obstojno, ale stáří vše-
líjak cítím víc a víc. Radostí je teď na svě-
tě maličko, nechce se to zlepšit. Lidé jsou
teď zcela jiní, až je z toho smutno. Krádeže,
loupeže, vraždy. Krutá vojna zkazila všech-
na lidská srdce; vše žene se jen za požit-
kem, každý lační jen po penězích. A věci
národní také jsou neutěšené; už nerad čtu
noviny a mezi lidmi chodím málo, protože
nic dobrého neslyším. Hlavní mé procház-
ky vedou na hřbitovy...“

Dopíjím bílou dvojku, beru nákup
a loučím se s předčítajícím i šéfem Fandou.
Ještě, že jsem měl tu dvojku jenom jednu.
Dát si jich zopár víc, tak bych určitě začal
vidět Raise mezi námi v Machově vinoté-
ce, jak píše tenhle skoro devadesát let starý
dopis.

Eduard Čeliš

V souvislosti s táborem světlušek a vlčat
pod názvem Hejtman se mi vybaví, jak jsme
dobývali hrad Kumburk. Celá akce byla
náročná na režii, neboť musela odpovídat
historickému příběhu z roku 1607 o uvězně-
ní Kateřiny Smiřické vlastním otcem za to, že
milovala ovčáka, jak se zpívá ve známé pís-
ničce „Znám já jeden krásný zámek...“

Celé osazenstvo tábora se rozdělilo do
dvou skupin a v dobovém oblečení vyrazila
první vlna, vedená starým Smiřickým opevnit
se na hradbách a uvěznit Káču. Za nimi poz-
ději vyrazil i rytíř Ota z Vartemberka, kterého
představoval čiperný skautík Chrobák, se svo-
jí družinou. Bylo ale třeba vymyslet nějakou
lest na obránce hradu, proto se vyčlenila z řad
útočníků jednotka rychlého nasazení, jejímž
úkolem bylo v boji o osvobození zajatkyne
vpadnout nepříteli do zad. Navíc se protivní-
ci v kuchyni vyzbrojili poklicemi a různými
štíty proti šíškám, které byly municí. Hlavní
útok byl veden na bránu, což obstarávali pě-
šáci, kteří upoutali značnou část obranné síly
hrad. Bitva zuřila... Jednotka rychlého nasa-
zení se zatím prodírala vegetací pod vedením
Chrobáka a bylo slyšet pouze sykání komanda
při popálení kopřivami. Přes rozpadlé hradby
se jednotka dostala do hradu a rozsávala smrt
v řadách překvapených obránců. Byl přece
středověk... Po chvíli obrana padla a bylo
dobojoováno. Naštěstí se nestalo, že by hlavní
voj útok osvobodil Kateřinu dřívě, než jed-
notka rychlého nasazení. To by byl trapas...
Trochu se však cukala stráž, věznic Káču ve
sklepech a nechtěla ji vydat. Po domluvě však
emoce opadly... Docela jsem si oddechl, že
vše dopadlo, jak dopadlo a že se v boji nikdo
nezranil. Markytánka neměla mnoho práce.
Překvapil mě však Chrobák, který se vžil do
role osvoboditele tak, že se sám ujal inicia-
tivy při vyhodnocování akce. Vylezl na dřevě-
ný stůl na nádvoří a pronesl ke všem shro-
mážděným bojovníkům tato památná slova:
„Já bych chtěl poděkovat jednotce rychlého
nasazení, že mi pomohla vysvobodit tamhleto
tamtu...“ To ve scénáři nebylo. Posbírali jsme
použitou municí, aby po nás nezbyl nepořádek
a ze šíšek nasypali mohylu míru v lese u cesty.
Po návratu do tábora proběhla svatba...

To však by bylo na další dlouhé vzpomí-
nání...

Mirek Mečíř, foto: autor

Veselé historky

aneb co se stalo v Bělohradě

Aby nebyl život fádni a neprobíhal
příliš jednoduše, nastavuje nám osud do
cesty různá úskalí, která až na počátku
vypadají tragicky, s odstupem času jsou
líčeny jako historky veselé.

Sušení hub

Jeden nejmenovaný hornoveský
občan, říkejme mu třeba Jindřich, byl
odjakživa vášnivým houbařem. Je tomu
asi patnáct let, když nasbíral koncem září
hezkou hromádku hub. Když je přinesl
domů, manželka spráskla nad tou nadíl-
kou ruce. „Kde je budeš sušit, vždyť je
takové vlhko, že všechny zplesnivějí
a budou se moct vyhodit.“ To Jindra ne-
chtěl dopustit. Vzpomněl si, že má v kan-
celáři zapnutá akumulční kamna, a hla-
vou mu kmitl nápad. „Mámo, klidně je
nakrájěj, já je dám ráno sušit na akumu-
lačky.“ Jak řekl, tak udělal. Ráno rozpro-
střel nadílku na noviny s tím, že je od-
poledne suché vezme domů, a pustil vše
z hlavy. Jenže ke konci pracovní doby
musel nenadále odjet a houby zůstaly na
kamnech.

Když si na ně znovu vzpomenu, bylo
hodinu po půlnoci. Houby, blesklo mu
hlavou a uvědomil si, že se akumu-
lační kamna nabíjejí přes noc. Abychom
tak vyhořeli. Myšlenka na možný požár
mu nedala spát. „Co se chruješ,“ pta-
la se manželka. Jindrovi nezbylo než se
příznat. „Víš co táto, pojedeme je sundat
a bude klid,“ povídá žena. Vklouzli do
pantoflí, přes ramena natáhli bundy a sed-
li do auta. Houby byly slavně zachráněny
a požár zažehnán.

„Můžeme jet domů,“ oddechl si
Jindra. Jenže směla má vždycky alespoň
tři podoby, druhá pohroma na ně čekala na
horním rohu náměstí. Auto udělalo škyt,
prsk a došel mu benzín. Co teď? Jediná
možnost, jít domů pěšky. Kdo v tu dobu
procházel nočním Bělohradem, s údivem
zůstal stát. Proti němu, v hluboké noci
a podzimním chladu, kráčely dvě osoby
v pantoflích. Jedna měla pod bundou pru-
hované pyžamové kalhoty a druhé zakrý-
vala holá kolena bílá noční košile. Je to
Fata morgana nebo tady straší?

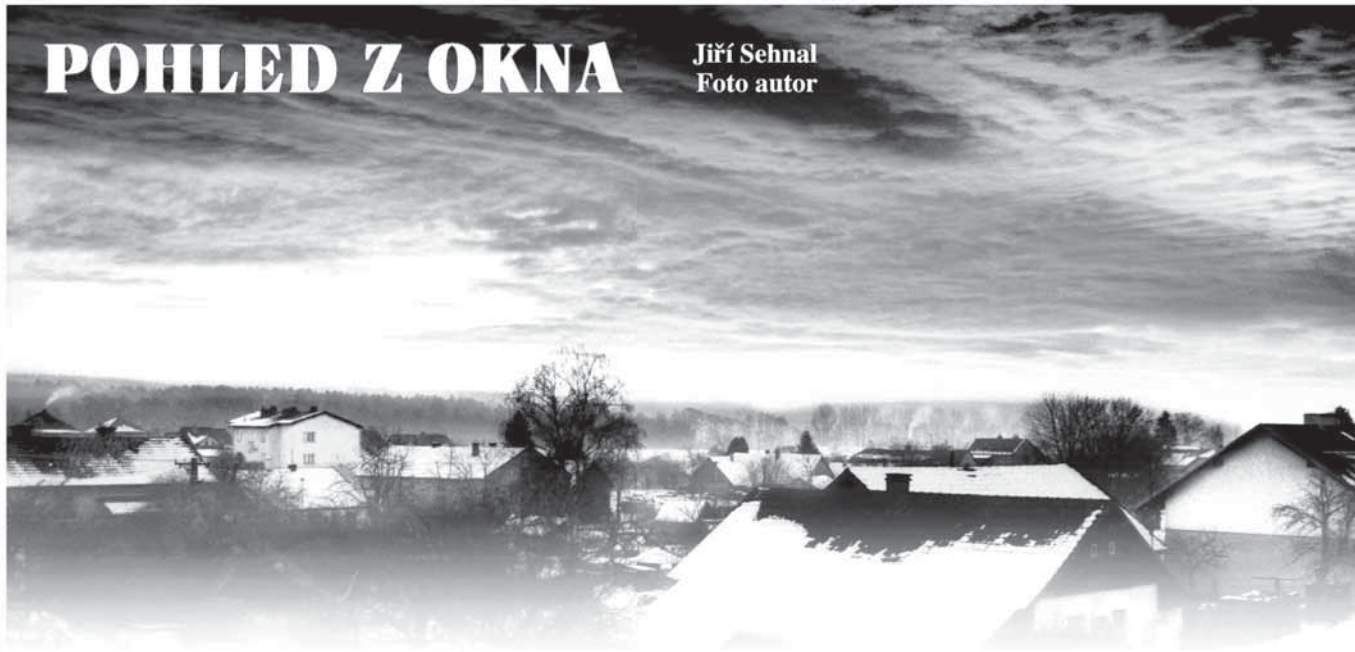
Aby nebyl všem malérům konec,
u benzinové pumpy praskl Jindrovi pásek
na pantofli. Zbytek cesty dopajdal bosou
nouhou a proklínal chvíli, kdy ho napadlo
sušit houby v práci na akumulčákách.

Ladislav Stuchlík, kresba: Petr Stuchlík

POHLED Z OKNA

Jiří Sehnal
Foto autor

Okno. Dalo by se říct - taková docela obyčejná, všední věc. S oknem jsme v každodenním kontaktu, takže nám už ani nepřijde, jak výjimečná a mnohostranná je to záležitost. Oknem prosakuje do místnosti světlo, chrání nás před větrem a deštěm, sněhem a mrazem, okna otevíráme, chceme-li v místnosti vyvětrat. Z okna se díváme ven.

Pohled z okna může být velmi inspirativní. Postávám u něj dost často, zejména časné zrána, když vychází slunce.

Nejkrásnější rozbřesky bývají v zimě. Slunce vychází někde mezi Byšičkami a Zákopákem a je maličké, bledé a studené. Je tak slabé, že často i stříbrné květy, které na skle vykouzli noční mráz, se za celý den nerozplynou.

Je ticho, a z komínů chalup a domků podél řeky stoupají k šarlatové obloze tenké proužky modravého dýmu.

Naopak v létě, kdy slunce vychází mezi Brtví a Vřesníkem a je oranžové, rozkvétají v jeho hřejivých paprscích ty opravdové, barevné a voňavé květy. V korunách stromů švitoří ptáci, kos na hřebenu střechy prozpěvuje svou ódu na radost, v zlatavých květech pampelišek víří včely a ze zahrad a z luk vzlíná vlhká vůně trávy a mladých jetelů.

Kolik jen krásy, pohybu, barev a nálad poskytuje pohled z okna. Kolik rozhovorů jsem pod otevřeným oknem vyslechl. Přiznávám, že naslouchat rozprávám a drbům je neslušné, na druhé straně se ale vždycky něco dozvím, protože chce-li člověk psát, musí se dívat a naslouchat. Protože okno, to je oko i ucho domu. A tak naslouchám, ale nedívám se, poněvadž ty hlasy už většinou znám nazpaměť.

Jsou však pohledy z okna, které zas až tak příjemné či zábavné nejsou. Jeden takový se mi nedávno hluboko vryl do paměti. To když jsem ležel na „jipce“ v jičínské nemocnici, napojen na všelijaké hadičky a kabely, a na monitoru sebou nervózně škubaly pestrobarevné křivky EKG, krevního tlaku a tepu mého zaškobrtnuvšího srdíčka, které - mám-li být upřímný - jsem neměl v hrudi, nýbrž v kalhotách. Vedro a dusno k neudýchání, nadto mé lůžko obestřeli igelitovým závěsem, takže jsem si připadal jako ve skleníku. Když jsem poprosil sestru, zda-li by mohla otevřít okno, odpověděla, že nikoliv, protože panty zrezivěly a okno otevřít nejde. Přesto jsem byl za ně neskonale vděčný. To když se setmělo a za oknem na nebi vyšly hvězdy. A tak jsem aspoň pozoroval to nebe, když se náhle igelit lehce zavlnil, poté poodhrnul, a nade mnou stál muž v pruhovaném nemocničním županu: „Jste to vy...?“ naklonil se ke mně a tvářil se, jako bych byl nějaký mimozemšťan. Možná jsem tak vypadal, nevím, ale když se na mne poté pousmál, nestačil jsem zírat: pan učitel a muzikant Zdeněk Prchal ze sousední vsi. Příliš jsme toho nenapovídali, protože nám moc do řeči nebylo, ale bylo to milé povyražení v tom napjatém a chloraminem nasáklém očekávání věcí příštích.

Nato vstoupila sestra, zkontrolovala pacienty a přístroje a zhasla světla. Obrátil jsem pohled znovu ke hvězdám. Bože, říkal jsem si, jak je ten náš pozemský svět malej a nejistej! Člověk visí na drátkách jako kašpárek Pimprle. Ráno zastavily před vchodem dva vozy RZP; pana učitele odvezli na kardiologii do Hradce, mě do Pardubic. Narozdíl od chátrající jičínské interny připomínající vojenský lazaret, byla ta pardubická přímo pětihvězdičkovým hotelem. Na pokoji televize a klimatizace, součástí pokoje koupelna, WC a šatní skříň. Strávil jsem tam noc, stejně jako v Jičíně, kde to přesto bylo lepší; v Pardubicích jsem totiž neležel u okna, nýbrž u protější holé zdi.

Žádné hvězdy na nebi, strop bílý jako kateřinka, a na druhém konci místnosti žaluziemi zakryté okno.

Na jičínskej lazaret dodnes vzpomínám s povděkem. Přestože jsem se tam málem uvařil ve vlastním potu, přišel jsem na té tvrdé posteli na jednu velmi důležitou věc; a sice, že je lepší dívat se z okna špitálu na hvězdné nebe, než z hvězdného nebe dolů na špitál. Jenomže to musí člověk jaksepatří zavravorat, aby na tohle přišel.

A taky na to, aby si začal vážit pohledu z okna. Že to není jen taková obyčejná, samozřejmá věc.

Vážená redakce,

chtěl bych prostřednictvím stránek Bělohradských listů poděkovat všem, kdo pracují s hráči obou fotbalových přípravků. Trenéři Oldřich Velich, Lukáš Čížek, Lukáš Jezbera a Jaroslav Friess ve svém volném čase věnují nejmladším chlapcům (a několika dívkám) maximum času. Jejich práce zaměřená dle jejich vlastních slov především na to, aby kluky a holky fotbal bavil, je nápaditá a dělají ji s láskou. I proto naprostá většina hráčů na tréninky i zápasy chodí ráda.

Velký dík patří výše jmenovaným a také panu Zdeňkovi Balabánovi za uspořádání závěrečného Galavečera s promítáním videoprofilů všech hráčů, se spoustou legrace, občerstvením a diskotékou. Fotbalový podzim přípravků byl vydařený – a my, rodiče hráčů víme, že to není samozřejmost, ale stojí za tím spousta práce. Milí trenéři, díky za vše.

*Za rodiče mladých fotbalistů
Jaroslav Jirásko*

VÝTVARNÁ SOUTĚŽ

Město Lázně Bělohrad a nově otevřená cukrárna Radost v Lázeňské ulici vyhlásily výtvarnou soutěž pro základní školy s názvem „Naše město očima dětí“.

Soutěže se může zúčastnit každý žák Základní školy K. V. Raise v Lázních Bělohradě, který musí odevzdat svůj výtvar do 12. března v cukrárně Radost. Poté bude 10 nejlepších obrázků vybraných komisí vystaveno v cukrárně Radost a občanů budou mít možnost hlasovat o nejlepších výtvorech. Závěrečné vyhodnocení a dražba obrázků proběhne při Slavnostním zahájení lázeňské sezony 22. května, kde budou zároveň autoři nejhezčích obrázků ohodnoceni dárkovými balíčky a pamětními listy.

Výtěžek z dražby

bude věnován základní škole.

Bližší informace o soutěži obdrží zájemci v základní škole nebo v cukrárně Radost.

(šup)

Oblastní ředitelství ČMSS hledá z důvodů rozšíření portfolia finančních produktů **finančního poradce do týmu pro oblast Lázně Bělohrad, Hořic a okolí.** Nabízíme nadstandardní příjem, organizaci práce dle vašich potřeb, firemní výhody, práci ve finančním sektoru, zaškolení a podporu stávajícího týmu, vhodné i pro ženy na mateřské dovolené. Kontakt: Ing. Lubomír Nekvasil, mobil: 608 333 538, e-mail: lubomir.nekvasil@cmss-oz.cz

**Českomoravská
stavební spořitelna**
Na těchto základech můžete stavět

Vážená redakce,

teprve nyní v klidu dočítám a doprohlížím publikaci Lázně Bělohrad a okolí a musím s radostí říci, že je to kniha opravdu nádherná, vynalézavá tím spojením starých pohlednic, nových perfektních záběrů a leteckých snímků. Rovněž textová část je vynikající. Mám jen jeden doplněk ke stránce 72, kde je poeticky odvozen název hotelu Zátíší. Možná, že klidný kout u Javoroky k tomu přispěl, ale podle tradice rodu Březinů, kam jsem trochu nahlížel, vždyť poslední v Bělohradě trvale bydlící Ing. Březina byl můj strýc, to s názvem bylo asi takto: V knize citovaný Karel Březina stavěl ve stejném období jak Březohrádek na náměstí, tak Zátíší na Třetí straně. Březohrádek měl být reprezentační sídlo rodu, místo, odkud se řídily obchodní, hospodářské, ale i občanské a společenské záležitosti rodu. Tedy sídlo aktivních členů, dnes bychom řekli v produktivním věku. Pro příslušníky rodu na odpočinku bylo vybudováno jedno dvorní křídlo v hotelu Zátíší. Kdo přišel fortanou do dvora, tak to levé křídlo. Do něho byl samostatný vchod, nesouvisející s hotelem, a dvě podlaží pokojů, Zde měli být na odpočinku členové rodu se zajištěným stravováním z hotelu, úklidem i zbavení starosti o osobní prádlo. Na tento záměr i někteří členové rodu mimo Bělohrad přispěli při stavbě určitou finanční částkou. Tedy šlo o Zátíší života Březinova rodu. Ten název pak přejal celý hotel.

Já se ještě matně pamatuji, že v tom křídle kromě v té době již normálních nájemníků ještě bydlel někdo, komu se říkalo teta, a kam jsme chodili na velikonoce koledovat. Ovšem, zda to má souvislost s humánním záměrem Karla Březiny, nevím.

Tak to jen tak pro úplnost, poznal jsem, že všichni členové redakční rady skutečně dychtí i po sebemenších nových informacích, tady je jedna z nich.

Znovu za knihu moc a moc děkuji, ukázal jsem ji lehce v okolí a již jsou dva vážní zájemci.

Zdraví Jiří Vacek

Na základě velkého zájmu bělohradských občanů o knihu Karla Václava Raise *Ze vzpomínek I.* díl se město rozhodlo vydat spisovatelovo vzpomínkové dílo celé. Tiskárna ARPA připravila urychleně k tisku další tři díly tak, aby vyšly ještě do konce roku 2009. Současně vyšel i tvrdý přebal, do kterého je možné všechny čtyři díly vložit. Na knížky se městu podařilo získat vzhledem ke 150. výročí narození K. V. Raise dotaci z Ministerstva kultury ve výši čtyřiceti procent nákladů. Soubor knížek je možné zakoupit u prodejců Bělohradských listů.

cis
COMPLETE INTERNET SERVICES

Microsoft
CERTIFIED
Partner

Networking Infrastructure Solutions

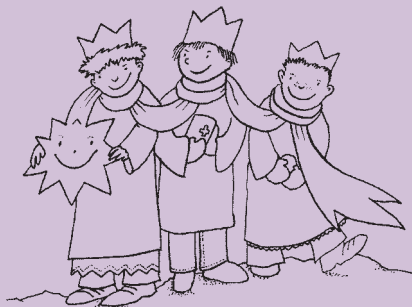
www.cis.cz

Děkujeme všem obchodním partnerům
a zákazníkům za jejich přízeň, kterou
nám projevují již **10 let!**

Oslavte s námi výročí založení naší
společnosti maškarním plesem
v pátek 5.2. 2010 od 19.00
v sále restaurace U Šulců v Chotči.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

Bělohradská Tříkrálová sbírka - dobročinná akce se stala tradicí.

K novoročním událostem již tradičně patří Tříkrálová koleda. Letos se již začalo 2. ledna 2010.

Zahájení se konalo v kostele, kde místní pan farář Grzegorz Puszkiewicz udělil koledníkům požehnání. S dobrým pocitem, že svým koledováním pomáhají potřebným lidem, vyšli koledníčkové se svým dospělým doprovodem do ulic Bělohradu. Skupinky chodily od domu k domu, koledovalo se na ulicích, sbírali malé i větší dary, díky nimž se mohou dít úžasné věci. Díky všem, kteří jste nezavřeli dve-

ře ani svá srdce a přispěli jakýmkoliv obnosem pro ty, kteří naši pomoc naléhavě potřebují. Vám patří dík. A kam vlastně vybrané peníze půjdou? Sběrka bude rozdělena na třetiny. První třetina je určena na humanitární pomoc, která bude mírnit následky různých katastrof ve světě nebo i nenadálou krizovou situaci v České republice.

Druhá třetina půjde na zabezpečení činnosti Oblastní charity Jičín, ta provozuje Charitní pečovatelskou službu pro staré a nemocné spoluobčany v regionech Kopidlno, Libáň, Vysoké Veselí a dále Nízkoprahové kluby pro děti a mládež v Jičíně a Hořicích.

A třetí třetina pomůže postižené dívence Juditě Kábrtové z Úbislavic, které bude v únoru 11 let. Je těžce zdravotně postižená, její život je odkázán na pomoci druhých lidí. Nemůže se hýbat, mluvit, sama se nenajít. Za tyto peníze bude pořízen zvedák do vany, který usnadní pečující mamince manipulaci s dcerkou Juditou. Ze zbývajících prostřed-

ků budou provedeny nezbytné stavební úpravy, které souvisejí s péčí o tuto dívčenko.

V letošním roce bylo vybráno 30 941,- Kč.

Chtěli bychom poděkovat obětavým koledníčkům a jejich vedoucím, kteří ve svém volném čase neúnavně chodili koledovat.

Děk patří řediteli Oblastní charity Jičín Bc. Davidu Rejlkovi, místnímu faráři ThLic. Grzegorzovi Puszkiewiczovi a Městskému úřadu Lázně Bělohrad, za vytvoření podmínek a zázemí pro uskutečnění sbírky.

Hana Steinerová, foto: Markus Steiner

Bělohradští mezi stovkou nejlepších

Ve Španělském sále Pražského hradu v pátek 27. listopadu 2009 obdrželi zástupci Anenských slatinných lázní významné ocenění. V soutěži Českých 100 nejlepších 2009 v oboru zdraví – vzdělávání – humanita získali první místo.

Diplom převzala z rukou ministryně zdravotnictví Dany Juráskové doktorka Jitka Ferbrová: „Je to skvělé být první v oboru a vědět, že vás někdo bere. Máme velkou radost. Ve Španělském sále byla důstojná atmosféra. Deseti nejlepším firmám předal ocenění prezident České republiky Václav Klaus.“

Soutěž Českých sto nejlepších organizuje občanské sdružení Comenius, které poukazuje na úspěchy a zásluhy podniků v České republice. Navíc předává tituly Lady Pro a Gentleman Pro. Letos jej získalo 12 oceněných.

Iva Kovářová, foto: Ladislav Stuchlík a archiv, převzato z Jičínského deníku

Na Silvestra řádili v Bělohradě opět vandaloové. Za zámek zničili (nebo se pokoušeli ukrást) historickou kamennou vázu. Vzniklá škoda je odhadnuta na 20 tisíc Kč. (las)

ZEDNICKÉ A STAVEBNÍ PRÁCE, INTERIEROVÉ PRÁCE
MONTÁŽE A KOMPLETACE, MALÍŘSKÉ PRÁCE

VLADIMÍR MILAN

ŠIBOR

Nová Paka Vítkovice v Podkrkonoší
(+420) 605 844 967 (+042) 732 344 313
www.siborovi.kvalitne.cz

GÓLMAN v lázních

Legendární bělohradský gólman národní házené. Chytil koncem padesátých a celá šedesátá léta. Chytil, když místní házená byla na svém vrcholu. Navíc typický Moravák, který už slušnou řádku let žije v Krkonoších, je výborným partákem, tahounem. Když si přijede léčit své bolavé klouby do Anenských lázní, tak se dá, jakoby zázrakem, dokupy házenkářská parta. On je v jejím čele.

Luděk PETRŽELA

Umí i báječně vypravovat a nejen o házené. České či národní.

Petrželova sokolovna ve Vracově

Pocházím z Vracova. Do školy jsem šel v sedmi letech. O rok později. S házenou jsem začal poslední rok školy. A hned za muže, to tenkrát šlo. Hrál jsem v obraně, s bráchou o čtyři roky starším. V dubnu 45 mně umřela máma. Já, jedenáctiletý, jsem lítal s klukama po vracovském nádraží a chudák máma mě šla hledat. Němci

stříleli po lidech, nejmíc právě u toho nádraží. I při jejím pohřbu lítali kolem nás minometné střely. Němci viděli konec války, tak pálili o sto šest.

Táta se pak po druhé oženil. Měl jsem dva bráchy. Oba se narodili 3. dubna 1930. Jeden je vlastní brácha - Petržela, druhý nevlastní - Holub. Stejně datum narození, šílená náhoda.

Táta byl asi největší vracovský nimrod. Výborně střílel. Z malorážky, z brokovnice. Měl se jít učit na pekaře, ale na poslední chvíli se z něj stal natěrač a malíř písma.

Když jsme kdysi dávno jeli s bělohradskou házenou na zájezd do Vracova, tak mi kluci z mančafu povídají: Lud'ku, ty máš ve Vracově sokolovnu! Jo, ve Vracově je sokolovna Antonína Petržely, to byl strejda, brácha táty. Při rekonstrukci sokolovny v 65. roce si utrhnul ledvinu a do rána zemřel.

Ty nezavíráš oči, půjdeš do brány!

Nastoupil jsem do učení. Na hrad Veveří. Lesácké středisko. Docela mi šla atletika. Vyhrál jsem přebor okresu ve stovce, výšce i přespoláku. Pak jsme se přesunuli do Špindlu. Do Vrchlabí. Tady všemu vládnul Standa Jarošů, který hrál za ATK volejbal a ten nás dotáhnul k házené. Volejbal se tenkrát ve Vrchlabí nekonal. Na vojnu jsem

narukoval do Broumova. Psal se rok 54 a poručík Hajdín, Slovák jako poleno, nás vedl v krajském přeboru. Já hrál v útoku. Když šli mazáci do civilu, potřeboval Hajdín nového gólmana. Postavil nás do řady a na nás střílel balón za balónem. Mně řekl, ty nezavíráš oči, když na tebe střílím, ty půjdeš do branky. A tak jsem začal chytat! Za Rudou hvězdu Broumov. Jeli jsme na turnaj do Nového Města pod Smrkem. Na tomhle turnaji mně hodně pomohlo, že jsem v zápasech jiných soupeřů stínově chytil za cizím gólmanem. Já se tak rozchytil, že mně nemohli dát branku a my celý turnaj vyhráli.

Duda a Dana

Po vojně jsem se ženil. S Danou Machkovou, Tu jsem poznal na brigádě v Černém Dole. My, lesáci, a holky ze zdravotní školy, které přijely sázet stromky. Dana byla porodní asistentka z Dolního Javoří. A už je tady vazba na Bělohrad. Navíc v Žamberku, kde jsme byli v 57. na vojenském cvičení, jsme chodili házenkářsky blbnout na hřiště. Tam jsem poznal Jirku Ivanskýho. S Jirkou jsme jeli i na cvičení specialistů do Hranic na Moravě. Duda - Jirka Ivanský a manželka Dana „zavinili“, že jsem s házenou zakotvil v Bělohradě.

Duda Ivanský říká v roce 57: „Přijď na sokolák si zahrát házenou!“ Já přišel a už jsem s mančafem frčel do Jičína na mistrák. Hrál jsem v útoku. Nepřiznal jsem se k tomu, že chytám. Pak nebyl brankář. Pepa Plchů marodil a do brány měl jít Jarda Weinbauerů. Já povídám, to je blbost, nejlepší útočník a má jít do brány? Já to zkusím! A zůstal jsem v bráně dvanáct let. Po mně pak chytil Pepa Fól.

V Chrudimi se poprali

Dost jsem se za házenou nacestoval. Najezdil. Z Arnoltovic u Hostinného, později z Dolního Dvora. Lítal jsem na třístapadesátce Jawě. Jednou jsme jeli do Chrudimi. Já, že přijedu na motorce do Bělohradu a pak s klukama autobusem. Jo, ale mě potvora motorka zlobila. Ve Vrchlabí jsme ji s kámošem dali jakžtakž dohromady. V Bělohradě na náměstí mě už nečekali, byli pryč. Tak jsem valil do Chrudimi. Na poslední chvíli. Část kluků mě svlíkala, část oblíkala. Za Chrudím hrál v útoku dvoumetrový, silný borec. Honza Čerovský vždycky proti němu vyrazil na osmi devíti metrech. Dál od branky. Trestňák, ale z té dálky se dlouhánovy pecky daly chytat. V páté, šesté minutě nervy Chrudimáků povolily a byla z toho mela. Zápas se nedohrál. Zpátky mně kluci šoupli motorku do autobusu.

Pecka od Granáta

Úrazy se mně vyhýbaly. Až do doby, kdy přijela Plzeň s Granátem. Ten pak hrál i v Dukle Praha. Od Granáta jsem podstřelem dostal pecku na ohryzek. Tři týdny jsem měl potíže s polykáním. Když jsme jeli na družbu do Třeboně, tak jsem chytil i fotbal. Nějak nebyl gólman a já tam vlez. Škváru v koleni mám zadřenou dodnes...

Parta

Bělohrad, to byla vynikající parta. Moravák Bohouš Kyzlink, Zdeněk Dejl, Mílek Kittler, co byl pro každou srandu, bombardák Dinda Hartych, univerzál Mírek Rychecký, Honza Zeffart, Zdeněk Merta, Lubor Machovec, Standa Hartl, neskutečný Vláďa Záveský a jeho přihrávky obouruč mezi nohy

obránců. Honza Čerovský, Pepa Plch a Duda Ivanský o těch jsem už povídal. Po prohraném utkání rezolutně tvrdím, že příští neděli už do Bělohradu nepojedu. Ale přišla středa a já už frčel na trénink. Nedalo mi to. Nešlo toho nechat. Těšil jsem se na hru i na partu.

Ostřetín

Házenkářský konec přišel rychle. Koncem šedesátých let jsem dělal odborového předáka. Vraceli jsme se ze Slovenska. V Ostřetíně u Hradce praskla zadní poloosa u naší šestsetrojky. Ve sto deseti. Kdo mě dovezl do hradeckého špitálu nevím, hodně mně ale pomohl. Šofér a kolega, co seděl vedle něho, mrtví. Já a druhý parťák jsme přežili. Na pravé ruce mám 52 stehů. Víš, kdo mě vrátil do života? Pletací stroj! Pomaličku jsem se naučil plíst šály, čepice, svetry. Pletení byla rehabilitace. Později jsem stavěl barák, tesařil, truhlářil. Mám za sebou tři vazby baráků, dělám nábytek. Ale taky levý i pravý umělý kyčel-

ní kloub. Do Bělohradu jsem jezdil na výroční oslavy házené, které s pečlivostí dělal Franta Pech.

Luděk Petržela oslavil loňského 11. října pětasedmdesátiny. Vlastně čtyřicátiny. Protože ta ošklivá bouračka u Ostřetína se stala přesně v den jeho 35. narozenin. Podruhé se narodil.

U Franty Čerovského v Neptunu se fajnově povíдалo. Luděk Petržela je dědkem, pradědkem. Na tyhle funkce však vůbec, ale vůbec nevypadá, sic má dvě dcery, syna, osm vnoučat a stejný počet pravnoučat.

Na závěr přidal verše pro šéfa Neptunu:

**Přišel Franta mezi Franty,
prodal kabát, koupil karty,
lepší karty nežli kabát,
s kartami si můžem zahrát!**

Inu, Moravák, ten se nezapře.

*Eduard Čeliš, foto: Jaroslav Voves
a archiv Jiřího Pecha*

Prvenství bělohradským školákům

Mezi deseti školními družstvy v okresním kole „Orion florbal cupu“, které se hrálo na taraflexu v nově vystavěné hale novopacké ZŠ Husitská, se ve třetí kategorii (žáci 6. – 7. tříd) ukázali v nejlepší světle školáci z Lázní Bělohradu, před jičínskými celky z Husovy a Železnické ulice.

Bělohradští školáci zvítězili v obou utkáních ve skupině, když porazili družstvo z jičínské Poděbradovy ulice 2:1 a žáky Hořic – Daliborku 1:0. Ve finálové skupině zvítězili nad školáky z jičínské Husovy ulice, Cerekvicí a remizovali s družstvem z jičínské Železnické ulice.

Převzato z Jičínského deníku

Vaníčkové mají bronz

Koncem roku se konalo v Teplicích MČR mužů a žen v judu.

První den byli v soutěži bratři Tomáš a Michal Vaníčkové. V kategorii do 60 kg obhájoval bronzovou medaili Tomáš Vaníček a byl tak v soutěžní tabulce nasazen, ale do poloviny, kde byl nasazen i loňský mistr ČR a olympionik Pavel Petříkov. Tomáš se bez problémů dostal až k boji o postup do finále právě s Petříkovem. Vybojoval s ním zcela vyrovnaný souboj, ale ne zcela dobrý výklad nových pravidel, kde se trestá každý úchop za nohy, a soupeřovo jméno znamenaly, že Tomáš prohrál 1:2 na nejnižší tresty.

V boji o bronzovou medaili zvítězil již za minutu s účastníkem MS juniorů Pulkrábkem krásným hodem, který byl ohodnocen za ipon.

V kategorii do 66 kg nastoupil Michal Vaníček a stejně jako jeho bratr Tomáš se dostal až k boji o postup do finále, když porazil loňského finalistu Funfálka z Plzně. Zde nestačil na několikrát sobněho účastníka ME Musila z Vršovic, a tak musel bojovat rovněž o bronzovou medaili. Svému soupeři Linhartovi však nedal šanci a po dvou minutách zvítězil a získal svoji první medaili v kategorii seniorů.

Převzato z Nových novin

Vánoce s JAVORKOU

Vánoce - nejkrásnější svátky v roce jsou spojeny se svátečně osvětlenými ulicemi, vůní koření, ozdobenými vánočními stromy, betlémy, trhy, shonem a výběrem dáreků. K té pravé vánoční náladě patří však i hudba. JAVORKA - dechový soubor MKS v Lázních Bělohradě je známý svými koncertními vystoupeními v českých lázních i při jiných příležitostech, a to převážně v letních

měsících. Letos si svoji sezonu prodloužil tím, že si pečlivě připravil vánoční koncert. Kapelník souboru Josef Záveský pro vystoupení v Nové Pace, Lázních Bělohradě, Hořicích do programu zařadil směsí nejznámějších koled, klasické vánoční melodie: Alžbětinskou serenádu, Schubertovu Ave Maria, Air J. S. Bacha, Ukolébavku W. A. Mozarta, Adeste Fideles, Berlingovy Bílé Vánoce, Šlitrovu a Suchého Purpuru, rakouskou lidovou Cingiling, americkou Jingle Bels s krásným českým textem Vladimíra Dvořáka Rolničky a další. Ke svým stálým zpěvákům Haně Seifertové a Ladislavu Vydrovi pozval i bývalé sólisty souboru Zdena Petrovou a Františka Vitocha.

Koncert v Nové Pace obohatil svým vystoupením dětský pěvecký sbor ZŠ Komenského v Nové Pace vedený panem učitelem Martinem Holanem a žáci ZUŠ pod vedením ředitelky Kuchařové. K plné spokojenosti pořadatelů i účinkujících chybělo jen větší divácké zastoupení. Přátelé JAVORKY v Lázních Bělohradě si kromě sólistů JAVORKY mohli poslechnout i zdařilé vystoupení ZŠ připravené ředitelem školy Jaroslavem Jiráskem a ZUŠ Hořice s učitelkou Eliškou Suchou. Obdiv si zasloužili nejen všichni účinkující, ale i vděční posluchači, kteří si v závěru i s chutí zazpívali několik koled. Hlavně však za to, že vydrželi v chladu rekonstruovaného sálu Lázeňského hotelu v bundách a kabátech až do konce produkce. V Hořicích proběhlo vystoupení ve spolupráci s Kulturním domem Koruna v příjemném prostředí koncertního sálu v Radnici. Sváteční atmosféra byla umocněna i citlivým průvodním slovem Hany Seifertové, jistým výkonem souboru a všech sólistů. Svoji spokojenost vyjádřili vřele nejen diváci, ale i ředitel Jan Sezima. Co říci závěrem ke snaze vánoční čas prostých lidí obohatit příjemnými melodiemi v podání dechového souboru? Za pokus to jistě stálo. V těžké době, shonu - kdo přišel, nelitoval. Všem, kteří se na pořádání koncertů podíleli, patří uznání, dík. Přesto - možná, že si však příští rok budou rozmyslet, zda do podobné akce jít. Věřme, že opět zvítězí láska k tomuto tradičnímu hudebnímu žánru. Věřme také, že o příštích Vánocích bude mít chuť si zazpívat, nebo alespoň poslechnout melodie v podání známé dechovky, i více posluchačů. Pro letošek - a ještě jednou - JAVORKO a její hosté - DÍK!

František Vitoch, foto: Václav Lejdar

Láska je jediný poklad, který můžeme během svého pozemského života nahromadit a navždy udržet.

Dar víry, o kterém jsme kolikrát uvažovali, je příliš velký a krásný, abychom si ho mohli nechat sami pro sebe. Naplňuje nás také takovou radostí, že ji nelze utajit. V dějinách církve jsou sice údobí, kdy bylo třeba víru skrývat, ale sami jsme nedávno viděli, že to úplně nejde. Viděli jsme dokonce, že ti, kterým se to „povedlo“, o víru přišli. Živá víra se v životě člověka nutně projevuje. Dvojím způsobem je také přibližována dalším lidem. Víra je jednak hlášána slovem, jednak skutky spravedlnosti a lásky. Mohli bychom snad i říct, že křesťan víru přináší v podobě pomocné, chápatelší lásky.

Ježíš Kristus je zdrojem skutečného života, nejen pozemského, ale i věčného. On je to pravé světlo, které je schopno přinést záchranu každému člověku.

*V Ježíši Kristu máme lásku,
jejiž hloubka se nedá nikdy změřit,
život, který nikdy nekončí,
pokoj, který nikdy nebude rušen,
radost, která se nikdy neumenší,
naděje, která nikdy nebude zklamána,
slávu, která nikdy nebude zastřena,
světlo, které nikdy nezhasne
a duchovní zdroj, který se nikdy nevyčerpá.*

Přeji Vám v Novém roce 2010 ať pravé světlo lásky prozáří Váš život, ať pravé světlo ukáže Vám cestu, ať pravé světlo Vás naplňuje radostí a dává sílu k odpuštění.

Ze srdce Vám žehná Váš P. Grzegorz Puzskiewicz

foto: Ladislav Stuchlík

Hudební pořad Objevy zvukového portýra pokračuje i v roce 2010. V dalším díle uslyšíte skupiny: Mirek Ošanec a Stráníci, Bob a Bobci.

**Přijďte se zúčastnit natáčení pro Český rozhlas Sever
5. 2. od 19 hodin
do sálu lázní.**

Bělohradská zima

foto: Jaroslav Voves

foto: Václav Lejdar

